

GAZETA UCZELNIANA

Miesięcznik informacyjny AM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu,
rok XIII, nr 3 (127), grudzień 2007

Poprzedzające nadejście Nowego Roku Święta Bożego Narodzenia, mające w naszej narodowej tradycji tak piękną, niepowtarzalną oprawę, są dla wielu z nas okresem, w którym staramy się czynić dobro, być bardziej wrażliwymi na los bliźniego.

Życzę, aby czas Adwentu, oczekiwania na narodziny Bożego Dzieciątka, przyniósł radość i nadzieję na lepszą przyszłość, abyśmy potrafili wyciszyć się i zapomnieć o problemach codzienności, umieli docenić, że jesteśmy tym szczęśliwym pokoleniem, które żyje w wolnym i bezpiecznym kraju, narodem traktującym jako oczywiste i należne nam posiadane dobra materialne i przywileje socjalne, które dla wielu ludzi wciąż pozostają nieosiągalnym marzeniem.

Spółeczności akademickiej wrocławskiej *Alma Mater*, pracownikom szpitali klinicznych życzę, aby Święta Bożego Narodzenia mogli spędzić w gronie najbliższych i przyjaciół, w atmosferze ciepła, miłości i spokoju.

Życzę, aby Nowy Rok 2008 spełnił wszystkie pokładane w nim nadzieje i oczekiwania zarówno w życiu prywatnym, jak i zawodowym, pozwolił wytrwać w podjętych zobowiązaniach, które uczynią nas lepszymi i bardziej otwartymi na potrzeby drugiego człowieka, być może biednego, chorego i zagubionego, ale tym bardziej, zasługującego na godność i szacunek.

Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku.

R e k t o r

prof. dr hab. Ryszard Andrzejak

Uroczystość wręczenia dyplomów absolwentom Wydziału Lekarskiego

Dwudziestego trzeciego listopada w Sali Kongresowej Centrum Naukowo-Badawczego Wydziału Elektrycznego Politechniki Wrocławskiej uroczyście wręczono dyplomy absolwentom Wydziału Lekarskiego.

Przemówienie JM Rektora prof. dr. hab. Ryszarda Andrzejaka

**Drodzy Absolwenci, Wydziału Lekarskiego
Akademii Medycznej we Wrocławiu**

**Witam Was, Wasze Rodziny
i zaproszonych Gości!**

Za chwilę otrzymacie Państwo dyplomy ukończenia studiów, dyplomy lekarzy medycyny. W ten sposób kończy się – a mówię to z własnych doświadczeń – chyba najpiękniejszy okres w życiu młodego człowieka, okres studiów, w czasie którego zdobywaliście nie tylko wiedzę i umiejętności przydatne w przyszłej pracy zawodowej, ale także nawiązywaliście przyjaźnie, znajdowaliście partnera – być może na całe życie.

My, nauczyciele akademicy, staraliśmy się jak najlepiej przekazać Państwu wiedzę i doświadczenie, ale także – co niemniej ważne – ukształtować w sposób właściwy postawy, wychować na lekarzy dobrych, czułych, oddanych chorym i cierpiącym.

Współczesna medycyna, mimo wielu wspaniałych osiągnięć, nadal jest bezradna wobec licznych chorób. Powstają wprawdzie nowe leki i nowe techniki leczenia, ale w tym samym czasie ujawniają się także inne, nieznane wcześniej choroby cywilizacyjne i zawodowe, będące następstwem coraz szybszego tempa życia, związanego z nim ogromnego stresu, wynikające z zanieczyszczenia środowiska naturalnego.

Kontakt lekarza z pacjentem jest bardzo istotny, zwłaszcza w sytuacjach, w których nie jest możliwe zastosowanie skutecznych metod leczenia. Pamiętajcie, że pacjent oczekuje nie tylko pomocy, ale także serdeczności, pocieszenia, porady w trudnej sytuacji, jaka towarzyszy każdemu, gdy jest chory. Jak powiedział Święty Augustyn – „jeśli do łóżka chorego nie podejście z miłością, próżna będzie wasza wiedza i daremny wasz trud”.

W naszych polskich realiach lekarz czasami staje przed dylematami, które są obce jego kolegom po fachu w bogatych państwach Europy i Ameryki. Finansowa bieda zmusza do podejmowania decyzji, kogo leczyć, a komu leczenia – z braku środków – odmówić, przekazując chorych do nielicznych szpitali, którym nie brakuje środków finansowych na prowadzenie bieżącej działalności.

Szczytne słowa przysięgi Hipokratesa, niestety, w tym momencie bardzo boleśnie zderzają się z codzienną, brutalną rzeczywistością. Być może właśnie dlatego, nie mogąc rozwiązać moralnych dylematów i chcąc żyć w zgodzie ze swoim sumieniem, wielu lekarzy, emigruje do krajów, w których nakłady na opiekę zdrowotną obywateli są na tyle wysokie, że można leczyć wszystkich, którzy tego leczenia potrzebują.

Oczywiście, znaczny procent lekarzy (chyba większość) wyjeżdża z Polski, dlatego że w starych państwach Unii Europejskiej mają znacznie lepsze wynagrodzenie i bardziej komfortowe warunki pracy, mogą lepiej rozwijać swoje kwalifikacje, a pracując na nowoczesnym sprzęcie, poszerzać wiedzę.

Exodus polskich, najczęściej młodych, lekarzy za granicę to wielka strata dla naszego kraju. Społeczeństwo polskie systematycznie się starzeje. Ludziom w podeszłym wieku jest potrzebna stała opie-

ka lekarska, a z powodu braków kadry medycznej staje się ona coraz większym problemem, zwłaszcza w małych miejscowościach.

Chciałbym wierzyć, że swoją zawodową przyszłość zwiążecie Państwo z pracą w Polsce, w kraju, w którym uzyskaliście kosztowne wykształcenie. To polscy podatnicy składają się na budżety uczelni, podobnie jak składają się na służbę zdrowia i nie jest ich winą, że te wcale niemałe w stosunku do ich wynagrodzeń środki nie zawsze są wykorzystywane tak, jak życzyłoby to sobie społeczeństwo.

W imieniu absolwentów Wydziału Lekarskiego przyrzeczenie lekarskie składają najlepsi studenci tego Wydziału:

Justyna Rosińska-Rola, Wojciech Rychard i Michał Furdal

Status zawodowy lekarza był zawsze w Polsce bardzo wysoki, w przeciwieństwie do statusu materialnego. Niskie zarobki w placówkach służby zdrowia sprawiają, że lekarz, aby godnie żyć, pracuje na kilku etatach, z uszczerbkiem dla zdrowia, dla swojego życia prywatnego, a także kosztem jakości świadczonych przez siebie usług.

Mam nadzieję, że sytuacja materialna lekarzy w kraju, który od ponad trzech lat jest członkiem Unii Europejskiej, będzie się stopniowo poprawiać, że będziemy dążyć do osiągnięcia standardów istniejących w krajach Europy Zachodniej.

Zważywszy na istniejące w dalszym ciągu ogromne zainteresowanie studiami medycznymi, co wyraża się dużą liczbą kandydatów przypadających na jedno miejsce na studia na wydziałach lekarskich, wiara w to, że lekarze będą wynagradzani odpowiednio do swojej pracy i do poziomu wykształcenia nie jest chyba bezpodstawną.

Na pewno nie stanie się tak, jak to obiecywali pewni politycy w przedwyborczej kampanii do Parlamentu RP, że w ciągu najbliższych kilku lat dogonimy Irlandię – najbogatszy obok Luksemburga kraj Unii Europejskiej – i pensje naszych lekarzy będą w Polsce równie wysokie jak ich kolegów na „Zielonej Wyspie”, ale w moim głębokim przeświadczeniu powinna nastąpić odczuwalna poprawa.

Trzeba mieć także na uwadze, że wysokie dochody i wiążący się z nim wysoki poziom życia są często

okupione dużym kosztem. Obserwujemy tendencję, że wielu młodych, polskich lekarzy, którzy wyemigrowali do Wielkiej Brytanii przenosi się następnie do Nowej Zelandii, gdzie pensje lekarzy nie są wprawdzie tak duże jak w Anglii, ale nie występuje tam zjawisko „wyścigu szczurów” i żyje się spokojniej, bezpiecznie, bardziej komfortowo. Z tych samych powodów na wyjazd na stałe do Nowej Zelandii decyduje się także coraz więcej lekarzy angielskich.

Uposażenia są więc rzeczą na pewno ważną, ale nie zawsze najistotniejszą przy podejmowaniu życiowych decyzji skutkujących na długie lata. Na szczęście nie wszyscy są wyznawcami rzymskiej maksymy: *ubi patria, ibi bene* – tam ojczyzna, gdzie dobrze.

Drodzy Państwo, Absolwenci Wydziału Lekarskiego wrocławskiej Alma Mater

Rozpoczynacie kolejny, ważny etap swojego życia. Podejmujecie pracę zawodową z dyplomem lekarza medycyny, którego zdobycie kosztowało Państwa i Państwa rodziny wiele wysiłku i osobistych wyrzeczeń.

Jestem przekonany, że trud 6-letniej nauki nie poszedł na marne, że będziecie wspaniałymi, oddanymi chorym i potrzebującym lekarzami, z których pracy i prezentowanej w życiu postawy etyczno-moralnej Uczelnia będzie mogła być dumna i podobnie jak my – nawet po wielu latach – będziecie mogli z dumą podkreślać, że jesteście absolwentami Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

Z rąk JM Rektora prof. Ryszarda Andrzejaka dyplom odbiera najlepsza studentka Wydziału Lekarskiego Justyna Rosińska-Rola (średnia 5,02)

Życzę Państwu z całego serca sukcesów w trudnej pracy lekarza, dobrych relacji z pacjentami i współpracownikami, satysfakcji z faktu, że powierzono Państwu opiekę nad dobrem najwyższym – życiem i zdrowiem człowieka, którą będziecie sprawować, wykorzystując z powodzeniem pełnię przekazanej przez Waszych mistrzów, nauczycieli i wychowawców wiedzy.

Wkraczając w nowy rozdział swojego życia pamiętajcie, że świat jest jak piłka futbolowa, ale zdobywa się go tylko głową, głową, głową...

Wystąpienie dziekana Wydziału Lekarskiego prof. dr. hab. Adama Szeląga podczas uroczystości wręczenia dyplomów lekarza

**Magnificencjo Panie Rektorze,
Wysoki Senacie, Wysoka Rado Wydziału,
Drodzy Absolwenci!**

Dzisiejsza uroczystość to wielkie święto Akademii Medycznej we Wrocławiu, a przede wszystkim Wydziału Lekarskiego, wydziału o najstarszych tradycjach.

Jest to wielkie święto, ponieważ dokonamy aktu promocji **lekarzy – 253** absolwentów Wydziału Lekarskiego.

Mamy ogromną satysfakcję, że wieloletni wysiłek profesorów, nauczycieli akademickich, praca studentów, dziś absolwentów, kończy się składaną przez nich przysięgą Hipokratesa i symbolicznym przekazaniem młodym medykom uprawnień do wykonywania wolnego zawodu lekarza.

Na Wydziale Lekarskim od wielu już lat staramy się usilnie, aby ta właśnie uroczystość miała godny, podniosły charakter. Promocja lekarska, połączona ze złożeniem przysięgi Hipokratesa, to jedno z największych świąt akademickich w uczelni medycznej.

My wiemy najlepiej, że studia lekarskie, a następnie praca w zawodzie lekarza wymaga wiele trudu i poświęcenia. Dlatego ci, którzy się na to decydują, to w większości młodzi idealiści, którzy swoje życie pragną poświęcić innym ludziom.

Rok temu w czasie uroczystości wręczenia dyplomów opisywałem rzeczywistość, która była niezwykle smutna dla młodych lekarzy.

Dzisiaj jest nadzieja na poprawę. Wierzę, że sytuacja młodych lekarzy poprawi się i oby tylko nie zamieniono dyskryminacji politycznej na finansową. Jedna i druga wiąże się bowiem z pogardą do człowieka. Ta druga nawet dużo bardziej. W tym świecie wolnego rynku i bezwzględnej konkurencji chorzy chcą, aby nierówności były sprawiedliwe. Chory człowiek sprawiedliwość społeczną rozumie jako

stworzenie jednakowych szans na możliwość leczenia i wyleczenia.

Działania naprawcze w służbie zdrowia są możliwe i powinny być realizowane.

Niestety, ekonomistom i urzędnikom trudno porozumieć się z lekarzami, bo lekarze mają dylematy moralne, a dla tych pierwszych liczy się wynik ekonomiczny.

Lekarze protestują przeciwko traktowaniu szpitali jako przedsiębiorstw, które mają przynosić przede wszystkim dochód.

Nie chodzi wyłącznie o wyższe zarobki. To przecież byłoby możliwe właśnie wtedy, gdyby szpital był sprawnie zarządzanym przedsiębiorstwem przynoszącym coraz większy dochód.

Wiecie Państwo, dlaczego?

Dlatego, że w takim modelu opieki zdrowotnej dotrzymanie przysięgi Hipokratesa – którą my złożyliśmy, a Wy za chwilę złożycie – nie będzie możliwe, bo w takim systemie nie da się przecież – cytuję – *według najlepszej wiedzy przeciwdziałać cierpieniu i zapobiegać chorobom, a pomoc nieść chorym bez żadnych różnic*.

Lekarz to wspaniały elitarny zawód. Hipokrates powiedział między innymi: *Z wszystkich nauk medycyna jest najszlachetniejsza*.

Przedstawiciele zawodów medycznych są w zasadzie jedyną grupą zawodową, która kształci się przez całe życie. W medycynie bowiem poglądy i metody leczenia dezaktualizują się szybko, wiedza praktyczna zmienia się w połowie mniej więcej co 10 lat. Dzisiaj nie możemy powiedzieć, jakie będą standardy leczenia poszczególnych chorób za 5 lat, kiedy będziecie Państwo zdawali pierwsze egzaminy specjalizacyjne. Nie wiemy, jak będzie wyglądała medycyna za 10 lat, gdy zaczniecie zajmować stanowiska ordynatorów i adiunktów. Dlatego tak ogromną wagę należy przywiązywać do ciągłego uczenia się. Mamy nadzieję, że nigdy nie opuści Was przy tym zdolność do krytycznego myślenia.

Horacy, wielki poeta starożytnego Rzymu, powiedział: *Nil sine magno vita labore dedit mortalibus* – życie nie dało śmiertelnym niczego bez wielkiej pracy.

Czujemy się odpowiedzialni za wasze przyszłe osiągnięcia zawodowe.

Pewnym miernikiem Waszego przygotowania do zawodu jest Lekarski Egzamin Państwowy.

Co roku analizujemy wyniki LEP-u. Zmieniamy i modyfikujemy program także pod kątem tego egzaminu, bo od jego wyników zależy wasza przyszłość, możliwość wyboru wymarzonej specjalizacji. Fakty są następujące:

Na podstawie wyników egzaminu uzyskanych przez naszych stażystów – zdających po raz pierwszy LEP – nasz Wydział Lekarski został sklasyfikowany następująco:

Jesień 2004	Wiosna 2005	Jesień 2005	Wiosna 2006	Jesień 2006	Wiosna 2007	Jesień 2007
7 miejsce	10 miejsce	5 miejsce	5 miejsce	3 miejsce	3 miejsce	3 miejsce

W 2007 roku: 3 miejsce w rankingu wyników stażystów zdających LEP po raz pierwszy, 4 miejsce w rankingu ogólnym stażystów.

Wyprzedzamy takie uczelnie, jak: Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Medyczny w Poznaniu, Akademia Medyczna w Gdańsku; łącznie za nami sklasyfikowano 9 uczelni medycznych, a przed nami tylko 2. Na 190 naszych stażystów, którzy zdawali LEP kilka tygodni temu, tylko 2 osoby będą musiały jeszcze raz podejść do egzaminu. Wśród Państwa kolegów są osoby, które uzyskały największą w całej Polsce liczbę punktów – 178 na 196 możliwych.

Wszyscy wiemy i zdajemy sobie sprawę, że to tylko statystyka.

Dopiero Wasze sukcesy udowodnią w praktyce, że proces dydaktyczny był prawidłowy i pokaże, czy zostaliście we właściwy sposób przygotowani podczas studiów do niesienia pomocy chorym.

Dziś tegoroczni absolwenci Wydziału Lekarskiego złożą przysięgę Hipokratesa.

Jest to wydarzenie radosne, bo mimo że zamyka jakże przyjemny i radosny okres życia studenckiego, który charakteryzuje się oprócz wytężonej nauki, często beztróską i zabawą, otwiera również w życiu nowy etap.

Do okresu studiów będziecie wracać w swych wspomnieniach, tak jak to i my po wielu latach czynimy. W tym właśnie czasie zawiązują się przyjaźnie, które często towarzyszą nam przez całe życie zawodowe i naukowe.

Chcielibyśmy, abyście zachowali w pamięci Waszą uczelnię, Akademię Medyczną we Wrocławiu i Waszych nauczycieli, którzy przyczynili się do uzyskania przez Was dyplomu lekarza i nie szczędzili trudu, aby oprócz przekazania wiedzy czysto medycznej, trwale uwrażliwić Państwa na cierpienie chorego człowieka i aby w Waszych postawach można było odnajdywać pokorę i umiejętność współczucia.

Dzisiejszy dzień nie musi być ostatnim spotkaniem z Akademią, z Wydziałem Lekarskim. Zależy nam na tym, aby nasi absolwenci rozważali możliwość podjęcia drogi naukowej, np. jako nauczyciele akademicy lub uczestnicy studiów doktoranckich.

Na pozycję Wydziału – Akademii – składa się tradycja, suma doświadczeń i dokonań poprzednich pokoleń, byłych kierowników naszych katedr i klinik, naszych nauczycieli. Poza warunkami laboratoryjno-badawczymi, które zależą od środków finanso-

wych, liczy się przede wszystkim odpowiednia kadra naukowo-dydaktyczna, kadra specjalistów. Dlatego właśnie kraje zachodnie namawiają Państwa do wyjazdu i dlatego my staramy się Was zatrzymać. Nie wyjeżdżajcie. Konkurujcie o te elitarne etaty akademickie, studia doktoranckie, etaty rezydencje, które są dostępne dla coraz większej liczby chętnych.

Każdy, kto zostanie, za kilka lat będzie w o wiele lepszej sytuacji od tych, którzy wyjadą i za parę lat będą chcieli wrócić; a będą chcieli.

Czy mam rację? Jestem przekonany, że tak. Życie człowieka nie składa się bowiem wyłącznie z pracy zawodowej. Tu jest Wasza Ojczyzna, rodzice, przyjaciele, koledzy, znajomi.

Do innego kraju można wyjechać na stypendium, staże, na wycieczkę. Na obczyźnie będziecie zawsze czuli się obco, niezależnie od tego, jaki sukces zawodowy byście osiągnęli.

Życzę Państwu, abyście w swym życiu zawodowym kierowali się przede wszystkim ideami i prawem lekarskim opartymi na przysiędze, którą za chwilę złożycie w obecności Waszych nauczycieli i najbliższych.

Wraz z tymi dyplomami otrzymujecie wielką szansę – możliwość niesienia pomocy cierpiącym, leczenia chorych.

Niech Wam będzie dane sprostać ich oczekiwaniom. Niech praca zawodowa sprawia Państwu dużo satysfakcji. Życzę Państwu, abyście mogli spokojnie zająć się pracą zawodową, postępowaniem nauki i w końcu – zgodnie ze wskazaniem Hipokratesa – nie musieli troszczyć się o dobra materialne.

Rodzinom i najbliższym naszych dzisiejszych bohaterów dziękuję za pomoc, trud i wyrozumiałość okazywaną podczas sześcioletnich, niewątpliwie jednych z najtrudniejszych studiów. Wiemy, że bez wsparcia duchowego i finansowego rodziców w wielu przypadkach ukończenie studiów nie byłoby możliwe.

Niektórzy wybitni Nasi i Wasi nauczyciele często powtarzali i powtarzają myśl Konfucjusza – *Jeśli wybierzesz pracę jaką lubisz, to nie będziesz musiał pracować.*

W naszej uczelni istnieje zwyczaj spotykania się na uroczystości odnowienia dyplomów lekarskich po 50 latach pracy zawodowej. Życzę Wam, abyście się wszyscy wtedy spotkali i abyście byli wszyscy szczęśliwi z dobrze wybranego zawodu i z dobrze spełnionego obowiązku, abyście po latach mogli dołączyć do grona powtarzających tę myśl Konfucjusza.

Życzę Wam więc szczerze powodzenia, nieustępliwości i determinacji w wykonywaniu najpiękniejszego na świecie zawodu lekarza, trudnego, ale będącego źródłem wielkiej satysfakcji.

Zdjęcia: Adam Zadrzywiński

Uroczystość wręczenia dyplomów absolwentom Wydziału Zdrowia Publicznego

Dwudziestego trzeciego listopada w Auli Leopoldyńskiej Uniwersytetu Wrocławskiego odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów absolwentom Wydziału Zdrowia Publicznego.

Przemówienie JM Rektora prof. dr. hab. Ryszarda Andrzejaka

**Szanowni Państwo, Drodzy Absolwenci
Wydziału Zdrowia Publicznego
Akademii Medycznej we Wrocławiu
Witam Was, Wasze Rodziny
i zaproszonych Gości!**

Dzisiaj kończy się w Państwa życiu ważny etap, a jednocześnie rozpoczyna się nowy etap życia związany z podjęciem pracy w wybranym zawodzie.

Po latach intensywnej nauki otrzymujecie dyplomy ukończenia studiów wyższych, które – mam nadzieję – będą dla Państwa przepustką do zawodowej kariery.

To, że nauka była nie tylko intensywna, ale i uwieńczona sukcesami świadczy bardzo wysoki procent absolwentów, którzy ukończyli studia z odznaką wzorowego studenta, a to oznacza, że średnia ocen w całym okresie studiów wynosiła co najmniej 4,5.

Sądzę, że w tym miejscu należą się podziękowania kadry naukowo-dydaktycznej naszej Uczelni, która potrafiła tak skutecznie przekazać fachową wiedzę, ale także gorące podziękowania rodzicom i bliskim, którzy wspierali Państwa zarówno duchowo, jak i materialnie, i bez których pomocy wielu nie mogłoby radować się z dzisiejszego święta.

Pielęgniarka to coś więcej niż piękny i szlachetny zawód, to także powołanie, szczególne predyspozycje, bez których nie sposób dobrze wykonywać tej trudnej, wymagającej wiele taktu i cierpliwości pracy.

Jesteście Państwo pełnoprawnymi partnerami lekarzy w realizacji procesu leczenia chorych. Jak ważna jest rola Państwa zawodu, mogliśmy się przekonać w okresie strajku pielęgniarek, które całkowicie sparaliżowały w Polsce pracę szpitali.

Wiem, że także część lekarzy nie w pełni docenia Państwa pracę, dlatego też strajki pielęgniarek były dla nich wyjątkowo bolesnym doświadczeniem, które – pragnę w to wierzyć – już nigdy się nie powtórzy.

Jak wiele musiało być w pielęgniarkach determinacji, aby zdecydowały się na tak ostateczne rozwiązanie, jakim było odejście od łóżek chorych.

Rola pielęgniarek i absolwentów innych specjalności Wydziału Zdrowia Publicznego, którzy dziś odbierają dyplomy ukończenia studiów wyższych jest istotna i będzie stale wzrastać.

Opuszczając mury macierzystej Uczelni nie kończycie Państwo nauki, bowiem sama, nawet bardzo rozległa, wiedza teoretyczna nie wystarczy, aby móc skutecznie leczyć chorego człowieka.

Liczy się doświadczenie, a tego nie da się zastąpić kilkuletnimi studiami odbytymi nawet w najlepszej, najbardziej renomowanej uczelni – potrzebne są lata pracy w wyuczonym zawodzie.

Jakże często mamy do czynienia z sytuacją, gdy młody, dopiero co po odbytych stażu lekarz posiłkuje się wiedzą, której nabywa od doświadczonej, wykwalifikowanej, współpracującej z nim pielęgniarki lub instrumentariuszki.

Aby proces hospitalizacji chorego mógł przynieść pożądane efekty, konieczna jest więc harmonijna, ścisła współpraca lekarza z pielęgniarką.

Podejmowane – na szczęście sporadycznie – w ekstremalnych sytuacjach próby zamiany ról między tymi dwiema grupami zawodowymi odbywały się zawsze ze szkodą dla interesów pacjenta.

Nasze społeczeństwo systematycznie się starzeje. Jest to proces ciągły i nieodwracalny. Dzieje się tak zresztą we wszystkich niemal krajach Europy.

Od zakończenia II wojny światowej znacznie wzrosła średnia długość życia obywateli, a jednocześnie spadł przyrost naturalny. Niestety, zostały rozluźnione lub nawet wręcz zatarte tradycyjne rodzinne więzi między rodzicami i ich dziećmi. Ich wspólne zamieszkiwanie, umożliwiające stały kontakt dziś zdarza się dość rzadko.

W konsekwencji wzrasta zapotrzebowanie na hospicja, ośrodki opieki paliatywnej, które wymagają personelu o wysokich kwalifikacjach zawodowych, a także o równie wysokim poziomie etyczno-moralnym.

Stalej, troskliwej, serdecznej opieki potrzebują nie tylko ludzie starsi, ale coraz częściej także najmłodsi pacjenci, kilkuletnie dzieci, zwłaszcza te z zespołem Downa i dotknięte chorobą nowotworową, dzieci porzucone przez swych rodziców.

We wszystkich akademickich klinikach naszej Uczelni pracują pielęgniarki, które wspólnie z lekarzami realizują proces hospitalizacji pacjentów.

Ich praca jest bezcenna, co można zaobserwować chociażby na przykładzie Kliniki Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej opiekującej się dziećmi z chorobą nowotworową.

Równie ważna jest praca położników, fizjoterapeutów, ratowników medycznych, których liczba powinna się stale zwiększać, gdyż z każdym rokiem rośnie liczba wypadków drogowych i komunikacyjnych.

W Polsce coraz dotkliwiej w ostatnich latach odczuwa się brak pielęgniarek. Jest kilka przyczyn tego niepokojącego zjawiska. Zostały zlikwidowane zawodowe średnie szkoły medyczne kształcące kadry na potrzeby jednostek służby zdrowia, część pielęgniarek zakończyła pracę zawodową, wchodząc w okres emerytalny, a część w poszukiwaniu lepszych warunków materialnych wyjechała za granicę.

Mam nadzieję, że nie ulegniecie Państwo pokusie wyższych zarobków i nie wyemigrujecie do krajów Europy Zachodniej, które je oferują.

Państwa kwalifikacje, zdolności, zapał, entuzjazm i zaangażowanie są potrzebne tutaj – w Polsce, która na Państwa wykształcenie wyłożyła niemałe środki finansowe.

Wierzę, że swoją zawodową przyszłość zwiążecie Państwo z naszym krajem, że praca stanie się źródłem satysfakcji, umożliwi stałe doskonalenie, zaspokoi ambicje i oczekiwania.

Osiągnięte przez Państwa wspaniałe wyniki w nauce pozwalają mi z przekonaniem stwierdzić, że będziecie dobrymi pracownikami, cenionymi przez chorych i potrzebujących, a także koleżanki i kolegów z pracy, przez przełożonych, że osiągnięcie sukcesu na miarę własnych pragnień.

Jesteście absolwentami Akademii Medycznej we Wrocławiu, Uczelni z tradycjami i z bogatym dorobkiem naukowym i naukowo-dydaktycznym, której kadre w okresie powojennym stanowili w przeważającej większości profesorowie Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, jednej z najbardziej renomowanych i uznanych w świecie uczelni II Rzeczypospolitej.

Nasza Uczelnia może być dumna z tak dobrych, jak Państwo studentów, teraz już absolwentów. Jestem przekonany, że będzie również dumna z przyszłych dokonań zawodowych, podobnie jak Państwo możecie mieć uzasadnioną satysfakcję, że jesteście absolwentami naszej *Alma Mater*, Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

Najlepszą studentką Wydziału Zdrowia Publicznego, ze średnią 5.0, była Barbara Bosak. Z rąk JM Rektora prof. Ryszarda Andrzejaka otrzymuje odznakę wzorowego studenta i list gratulacyjny

Z całego serca życzę Państwu, abyście mogli podejmować codzienną pracę z przyjemnością, a nie tylko z poczucia obowiązku, abyście mogli w tej pracy – podobnie, jak na studiach w Uczelni – znaleźć prawdziwych przyjaciół, mistrzów i nauczycieli, którzy pomogą w trudnych początkach zawodowej drogi, aby praca ta była godziwie wynagradzana.

Gorąco życzę Państwu dobrego zdrowia, szczęścia i radości w życiu osobistym, spełnienia wszystkich, nawet tych najbardziej ambitnych, planów i zamierzeń.

Jak napisał w VI wieku p.n.e. Konfucjusz: „Brakiem odwagi jest wiedzieć, co prawe, lecz tego nie czynić”, tak ja Państwu życzę tej odwagi w życiu codziennym, w którym często nie jest sztuką przepowiadanie przyszłości, gdyż trzeba zgadywać teraźniejszość.

Wystąpienie dziekana Wydziału Zdrowia Publicznego dr. hab. Bernarda Panaszka, prof. nadzw. podczas uroczystości wręczenia dyplomów ukończenia studiów wyższych

Magnificencjo Panie Rektorze, Wysoka Rado WZP, Dostojni Goście, Drodzy Absolwenci

Dzisiejsza uroczystość stanowi kolejne wydarzenie w wieloletniej historii Wydziału, w czasie którego wręczone zostaną przez Jego Magnificencję Rektora naszej Uczelni prof. dr. hab. Ryszarda Andrzejaka dyplomy ukończenia studiów wyższych. Tego zasłużonego zaszczytu dostąpią dzisiaj, w tym szczególnym miejscu, w jednej z najpiękniejszych wykładowych sal akademickich Europy, Auli Leopoldyńskiej, absolwenci WZP, którzy kształcili się na kierunku pielęgniarstwo, położnictwo, fizjoterapia, zdrowie publiczne oraz zdrowie publiczne ze specjalnością ratownictwo medyczne. Po raz kolejny Wydział opuszcza roczniki studiów I stopnia, zwanych również licencjackimi oraz II stopnia, zwanych magisterskimi, które wzmocnią szeregi kadry służby zdrowia niezbędne do funkcjonowania każdego, nowoczesnego państwa. W czasie uroczystości Jego Magnificencja Rektor AM wręczy świadectwa wyższego wykształcenia ponad 200 absolwentom z ogólnej liczby 700, którzy nie szczędzili wyteżonej pracy

i poświęcenia, aby osiągnąć ten nadrzędny życiowy cel. Wszystkim Absolwentom Naszego Wydziału może dzisiaj towarzyszyć uczucie uzasadnionej dumy, wynikającej z silnej motywacji do pokonywania przeszkód i własnych słabości, aby osiągnąć upragniony dyplom ukończenia trudnych, a jednocześnie elitarnych studiów na renomowanej Uczelni.

Szanowni Państwo

Liczba studentów na WZP, która przekroczyła w tym roku akademickim 1600 osób stawia ten Wydział w szeregu największych jednostek organizacyjnych Akademii Medycznej, a mnogość kierunków, stopni i form nauczania stanowi rzeczywiste wyzwanie dla władz, nauczycieli akademickich oraz administracji Wydziału Zdrowia Publicznego. Mimo licznych trudności, dla wszystkich studentów Wydziału zapewniono bazę dydaktyczną i warunki socjalne umożliwiające sprawny przebieg procesu dydaktycznego. Funkcjonujące w strukturze Wydziału cztery Katedry: Pielęgniarstwa Klinicznego, Fizjoterapii, Ginekologii i Położnictwa, Zdrowia Publicznego, z wchodzącymi w ich skład Zakładami zapewniają sprawną realizację zadań dydaktycznych na wszystkich kierunkach studiów. Z satysfakcją można powiedzieć, że na WZP uzyskano akredytację nauczania na kierunku pielęgniarstwie, położnictwie i fizjoterapii w dość krótkim okresie. Wyrazem szczególnego wyróżnienia, wynikającego z uporządkowania i skuteczności działań dydaktycznych WZP było przyznanie przez PKA akredytacji kierunku fizjoterapia na 6 lat.

Rada Wydziału w swoim obecnym składzie stanowi najsilniejsze gremium pod względem liczby doktorów habilitowanych i profesorów w historii Wydziału Zdrowia Publicznego. Pod względem kadrowym spełnia także kryteria jednostki organizacyjnej uprawnionej do nadawania stopnia doktora. Niestety, Wydział nie posiada wystarczającej bazy naukowo-badawczej, aby dorobek naukowy członków Rady Wydziału Zdrowia Publicznego, który w większości powstał w jednost-

kach funkcjonujących poza Wydziałem, był uznawany w procedurze przyznawania uprawnień do nadawania stopni, jako dorobek związany z zatrudnieniem na Wydziale. Stąd odmowa przyznawania takich uprawnień. Zmiana takiej sytuacji byłaby możliwa, gdyby jednostki organizacyjne z innych Wydziałów Uczelni wraz z samodzielnymi pracownikami nauki zostały przeniesione na Wydział Zdrowia Publicznego. W pokrewnych wydziałach Uczelni Medycznych w Polsce, w których wykorzystano potencjalne możliwości takich wydziałów dla rozwoju Uczelni, funkcjonują wszystkie niezbędne z zakresu działalności naukowej jednostki, tj. zakłady podstawowe oraz kliniki. Takie rozwiązanie umożliwiło przekształcenie się tych Uczelni w Uniwersytety Medyczne.

Drodzy Absolwenci

Starania Władz Wydziału konsekwentnie zmierzają do stworzenia warunków kształcenia na poziomie drugiego stopnia na wszystkich kierunkach studiów. Dzięki wielokierunkowym staraniom i zabiegom, również przychylności władz rektorskich Uczelni możliwe jest kształcenie na studiach magisterskich na kierunku fizjoterapia, istnieje również realna możliwość rozpoczęcia kształcenia na kierunku położnictwo na drugim stopniu kształcenia w przyszłym roku akademickim. Znacznie poprawiła się sytuacja kadrowa na kierunkach zdrowie publiczne i ratownictwo medyczne, które usamodzielniało się i tworzy obecnie nowy, niezależny od zdrowia publicznego kierunek studiów. Zapewnienie minimum kadrowego dla tych kierunków studiów w najbliższym czasie wydaje się zadaniem trudnym, ale możliwym do wykonania.

Magnificencjo, Panie i Panowie!

Dla Kolegium Dziekańskiego, Rady Wydziału, Komisji Wydziałowych, wszystkich nauczycieli akademickich i administracji dziekanatu był to bardzo trudny i niezwykle pracowity rok. W efekcie benedyktyńskiej pracy, dostosowano nowe unijne standardy nauczania, skutkujące ogromnym wzrostem liczby godzin dydaktycznych do możliwości Uczelni oraz opracowano nowe plany i harmonogramy zajęć. Należy podkreślić, że absolwent WZP z dyplomem Uczelni może obecnie starać się o pracę we

wszystkich krajach Unii Europejskiej, bowiem programy nauczania w pełni odpowiadają standardom unijnym. Dużego wysiłku władz dziekańskich i przychylności władz rektorskich wymagało dyplomatyczne i prawie bezkonfliktowe załatwienie problemów z godzinami pensum na jednolitych studiach magisterskich na kierunku pielęgniarstwo. Dzięki zaproponowanym rozwiązaniom uniknięto zagrożenia przedłużenia czasu studiów w tej grupie studentów, zatem rozwiązano w sposób ugodowy ich niezwykle trudną sytuację życiową.

Za ogrom włożonej w funkcjonowanie Wydziału i rozwiązywanie jego problemów pracy, chciałbym serdecznie podziękować, w imieniu Kolegium Dziekańskiego, wszystkim członkom Rady Wydziału, ofiarnie pracującym w Komisjach Wydziałowych, kierownikom Katedr i Zakładów, pani kierownik Dziekanatu i jej załodze, całej społeczności akademickiej Wydziału i wyrazić nadzieję na dalszą partnerską współpracę.

Dla Was, drodzy Absolwenci wszystkie omawiane przeze mnie problemy znalazły się już na szczęście w dalekiej perspektywie za Wami, dlatego w tym niezwykle ważnym, uroczystym i podniosłym dniu, chciałbym życzyć wszystkim dzisiejszym absolwentom WZP wiele radości, jaką daje świadomość uzyskania dyplomu renomowanej Uczelni i zadowolenia w życiu osobistym oraz dobrego zdrowia, satysfakcji i samych sukcesów w karierze zawodowej.

Zdjęcia: Adam Zadrzywiński

Uroczystość wręczenia dyplomów absolwentom Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego AM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

Siódmego grudnia 2007 r. odbyło się uroczyste rozdanie dyplomów Absolwentom Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego AM we Wrocławiu, w którym poza władzami Uczelni udział wzięli: prof. dr hab. Stanisław Potoczek, prof. dr hab. Bogumił Płonka, prof. dr hab. Leszek Paradowski, dr n. med. Andrzej Wojnar, dr n. med. Teresa Bujko, dr n. med. Danuta Nowakowska.

Wystąpienie JM Rektora prof. dr. hab. Ryszarda Andrzejaka podczas uroczystości wręczenia dyplomów absolwentom Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego

**Drodzy Absolwenci
Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego
Akademii Medycznej we Wrocławiu
Witam Was, Wasze Rodziny
i zaproszonych Gości!**

Mam zaszczyt i przyjemność serdecznie powitać Państwa na uroczystości wręczenia dyplomów lekarza dentysty Absolwentom Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

Jest to jedna z najważniejszych, uczelnianych uroczystości. Dzisiaj w sposób symboliczny kończyście Państwo okres studiów i rozpoczynacie pracę w wyuczonym zawodzie.

Wierzę, że po 5 latach nauki utwierdziliście się w przekonaniu o trafności podjętej decyzji w wyborze kierunku studiów, że Wasze oczekiwania zostały spełnione dzięki pracy kadry naukowo-dydaktycznej Uczelni, nauczycieli akademickich, którzy starali się przekazać Wam posiadaną wiedzę, dzielili się swoim doświadczeniem.

O randze i znaczeniu każdego ośrodka akademickiego decyduje jego kadra, której kwalifikacje i dorobek mają bezpośrednie przełożenie na jakość kształcenia, a więc także na wartość absolwentów.

Przyrzeczenie lekarskie składają Katarzyna Niemczyk-Machała, Bartosz Dobrucki i Anna Paradowska

Sądzę, że dla każdego istotne znaczenie ma to, jaką uczelnię skończył, czy jest to uczelnia z tradycjami, posiadająca wzorce godne naśladowania.

Mimo że stomatologia (zwana początkowo dentystryką) jako dyscyplina akademicka zaistniała na uniwersytetach europejskich stosunkowo niedawno, bo dopiero w XIX wieku została wyodrębniona z szeroko pojętej dziedziny medycyny praktycznej, tj. z chirurgii, to wrocławska, uniwersytecka stomatologia ma wspaniałe tradycje mogące być powodem do uzasadnionej dumy.

To właśnie we Wrocławiu, mieście na skrzyżowaniu dróg, w którym żyli i tworzyli kulturę Niemcy, Czesi, Żydzi i Polacy, a także inne europejskie nacje, powstała szkoła stomatologiczna będąca kontynuacją lwowskiej szkoły Antoniego Cieszyńskiego, łącząca tradycje Partscha, śląskiego Uniwersytetu we Wrocławiu i warszawskiej szkoły Meissnera.

Uniwersytecka stomatologia w powojennym Wrocławiu, wrocławska naukowa szkoła stomatolo-

giczna obejmująca chirurgię szczękowo-twarzową i stomatologiczną, stomatologię zachowawczą i periodontologię, protetykę i ortodoncję jest kontynuacją szkoły lwowskiej Uniwersytetu Jana Kazimierza, której reprezentantem był wspomniany profesor Antoni Cieszyński.

Z rąk JM Rektora prof. Ryszarda Andrzejaka dyplom odbiera najlepsza absolwentka stomatologii Katarzyna Niemczyk-Machała

W kwietniu tego roku uroczystie obchodziliśmy Jubileusz 60-lecia wrocławskiej, akademickiej stomatologii, która w trzecie tysiąclecie weszła jako Wydział Lekarsko-Stomatologiczny Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

Co roku dyplom lekarza dentysty otrzymuje prawie 100 absolwentów, którzy są bardzo dobrze przygotowani do zawodu i nie mają żadnych problemów ze znalezieniem pracy. Zatrudnia się ich chętnie w krajach skandynawskich, w Wielkiej Brytanii, Irlandii, Niemczech, Kanadzie i Australii, co dowodzi, że nasi nauczyciele akademicki wzorowo wywiązują się ze swoich obowiązków.

Stomatologia jest integralną częścią medycyny. Studenci, przyszli lekarze dentyści, otrzymują w procesie kształcenia gruntowne przygotowanie medyczne, bowiem „nie ma medycyny bez stomatologii, jak nie ma stomatologii bez medycyny” – o czym pisał już w 1929 r. profesor z Krakowa Jerzy Drozdowski.

Jak słusznie zauważył przed laty prof. Adam Masztalerz w wygłoszonym wykładzie inauguracyjnym w naszej *Alma Mater* na przestrzeni wieków bardzo zmieniały się kanony ludzkiego piękna, a zwłaszcza ideał kobiety w odniesieniu do jej figury i wyglądu, ale jedno pozostawało niezmiennie – ładne zęby.

Piękne zęby, decydujące o ładnym uśmiechu, mają nie tylko walor estetyczny, to także coś znacznie ważniejszego – kondycja całego organizmu.

Chory, zainfekowany ząb powoduje, że chorują również inne organy wewnętrzne człowieka, a to ma już bezpośrednie przełożenie na długość ludzkiego życia.

Jesteście Państwo lekarzami dentydami i składacie takie samo przyrzeczenie lekarskie jak Wasze koleżanki i koledzy, Absolwenci Wydziału Lekarskiego. Tak zwana przysięga Hipokratesa do dziś jest traktowana jako fundament etyki lekarskiej.

Wierzę, że dochowacie Państwo wierności słowom przysięgi Hipokratesa i przyrzeczeniu lekarskiemu, że będziecie godnie kontynuować wspaniałe tradycje Waszych mistrzów i nauczycieli oraz pozostaniecie wierni ideałom, a w swej pracy będziecie się kierować przykazaniami etyki.

Postęp nauki będzie narzucać nowe problemy medyczne i etyczne, będzie wymagać od Was ustawicznego kształcenia. Od lat trwa dyskusja między etyką powinności (deontologia), dopasowaną do poszczególnych przypadków, a etyką sytuacyjną i rozważaniami nad właściwymi decyzjami pod kątem ich pożytku dla wszystkich (utilitaryzm).

W przypadku praktyki (etyka kliniczna) problemy etyczne powstają zawsze tam, gdzie normy wiedzy, zwyczaju i prawa nie wystarczają do rozwiązania problemu, a mimo to działanie musi być podjęte.

Skończyliście Państwo elitarne studia, na których koszt kształcenia jest najwyższy. Na pewno nie mogłoby się to odbyć bez ogromnej pomocy ze strony Waszych rodzin, ale ta nauka była również finansowana przez polskiego podatnika, który ma prawo oczekiwać, że nabytą wiedzę i umiejętności spożytkujecie w kraju.

To oczywiste, że komu wiele dano, od tego wiele będzie się wymagać. Wierzę, że sprostacie Państwo tym wymaganiom, że praca w wyuczonym zawodzie będzie dla Was źródłem satysfakcji, nie tylko tej finansowej, ale i duchowej.

W programie tegorocznych kwietniowych uroczystości Jubileuszu 60-lecia wrocławskiej, akademickiej stomatologii znalazł się wyjątkowo symboliczny, szczególny moment – odnowienie po 50 latach dyplomów lekarzy Absolwentów Oddziału Stomatologii Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu. Było to radosne wydarzenie w życiu naszej *Alma Mater*, potwierdzające więź łączącą wychowanków z macierzystą Uczelnią.

Wszystkim Państwu z całego serca życzę dostąpienia zaszczytu uczestnictwa w takim wydarzeniu, a także wdzięczności pacjentów, którym poświęcicie swoje talenty.

Na zakończenie przypominając znaną wszystkim zasadę etyki lekarskiej: *Salus aegroti suprema lex medicorum* (zdrowie chorego najwyższym prawem lekarzy) za Publilusem Syrusem z 383 r. n. e. dodam: *Numquam intepestivus, numquam molestus est* (pacjent nigdy nie jest nie w porę, nigdy nie jest uciążliwy).

Dziękuję za uwagę

Wystąpienie dziekana Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego AM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu dr. hab. Tomasza Konopki, prof. nadzw.

**Magnificencjo, Wysoki Senacie, Rado Wydziału
Lekarsko-Stomatologicznego, Szanowni Goście,
Drodzy Absolwenci**

Owidiusz powiedział: *Tempus edax rerum* (czas niszczyciel wszystkiego).

Tak oto Państwa czas w *Alma Mater* we Wrocławiu się wypełnił. Po pięcioletnich trudach, uczestnictwie w 4810 godzinach zajęć, zdaniu 24 egzaminów, rozlicznych kolokwiów i zaliczeniu 64 przedmiotów zamieniacie indeksy na dyplomy. W tym tak uroczystym dniu chciałbym Państwa nakłonić do kilku refleksji.

Ważne jest w życiu po jakich kamieniach się stapa – opuszczacie Państwo mury renomowanej uczelni!

Pod względem długości trwania uniwersyteckiej stomatologii na terenach ziem polskich ustępujemy jedynie Collegium Medicum UJ. Pionierem stomatologii wrocławskiej był habilitant znanego fizjologa Wilhelma Waldayera, Julius Bruck, który w 1873 r. przy dzisiejszej ulicy Łaciarskiej założył prywatny instytut dentystyczny, a studenci byli wpisani na Wydział Filozofii UW. Instytut Stomatologii na Uniwersytecie Wrocławskim powołano 25 kwietnia 1890 r. Pierwszym dyrektorem Instytutu został prof. Carl Partsch (doktor *honoris causa* UW w 1921 r.), europejskiej klasy chirurg stomatologiczny, twórca stosowanych do dzisiaj na całym świecie metod chirurgicznego leczenia chorób okołowierzchołkowych zęba. „Wielką trójkę stomatologii” Uniwersytetu w przedwojennym Wrocławiu stanowili oprócz prof. Carla Partscha, profesorowie: Walther Bruck (doktor *honoris causa* UW w 1925 r.) oraz Hans Riegner, słynny w całych Niemczech protezyk stomatologiczny. We Wrocławiu doktoryzował się Alfred Meissner, późniejszy współzałożyciel w 1921 r. Państwowego Instytutu Dentystycznego w Warszawie. Drugim i ostatnim dyrektorem Instytutu Dentystycznego przed wojną był prof. Herman Euler, który sprawował tę funkcję w latach 1924–1945.

13 kwietnia 1947 r. otwarto Oddział Stomatologii Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Wrocławskiego, a pierwszym dyrektorem Oddziału został prof. Tadeusz Szczęsny Owiński, absolwent Uniwersytetu Jana Kazi-

mierza we Lwowie, uczeń najwybitniejszego polskiego stomatologa XX wieku – profesora Antoniego Cieszyńskiego. Korzenie powojennej stomatologii we Wrocławiu sięgają nie tylko Lwowa, lecz również Pragi, Krakowa i Warszawy, miast, których absolwentami uczelni byli inni pionierzy stomatologii w osobach późniejszych profesorów Henryka Gorczyńskiego, Ignacego Pietrzyckiego oraz Noemi Wigdorowicz-Makowerowej. Na przykładzie stomatologii potwierdziła się również teza, że siła naszego miasta wynika z przenikania się różnych szkół, prądów intelektualnych i narodowości. Jest to ważna nauka płynąca z naszej historii, świadcząca o europejskości Wrocławia, gdzie nie pytamy skąd się jest, a kim się jest. W latach 1950–2000 stomatologia działała jako Oddział Stomatologii Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej we Wrocławiu. W okresie tym Wrocław słynął nazwiskami profesorów: Adama Masztalera (pioniera aparatów stałych w ortodoncji polskiej), Noemi Wigdorowicz-Makowerowej (zapoczątkowała wiedzę o zaburzeniach czynnościowych układu stomatognatycznego i była inicjatorką profilaktyki fluorkowej próchnicy) i Stanisława Potoczka (twórcy podstaw biochemii śliny). Dziś uniwersytecka stomatologia we Wrocławiu działa w strukturze samodzielnego Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego i zatrudnia 115 pracowników naukowo-dydaktycznych, którzy kształcą około 490 studentów, w tym od trzech lat studentów anglojęzycznych. Skończyliście Państwo studia zgodnie z europejskimi standardami kształcenia lekarzy dentystów wprowadzonymi na naszej uczelni w 2004 roku. O jakości naszego nauczania świadczy najwyższa w kraju średnia punktów na jednego zdającego w ostatniej sesji lekarsko-dentystycznego egzaminu podyplomowego, z przewagą ponad 4 punktów nad plasującym się na drugim miejscu Krakowem. Po wojnie we wrocławskiej szkole stomatologicznej powstało 171 doktoratów i 23 zatwierdzonych habilitacji. Możecie być zatem Państwo dumni, że jesteście absolwentami szkoły stomatologicznej o takiej tradycji.

Wasza *Alma Mater* (Matka Żywicielka) to Akademia Medyczna im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

Napoleon Bonaparte powiedział: „Przyszłość dziecka jest zawsze dziełem matki”. Każdy rozsądny człowiek wie, że o matce nigdy nie mówi się źle. Nie chcę w tym tak podniosłym dniu, święcie Akademii, święcie Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego mówić o rzeczach złych, tych minionych i spekulować o tych przyszłych. Dobrze wiecie, że „skrzeczący” świat Franza Kafki w polskiej służbie zdrowia jest za tymi oknami. My jako nauczyciele akademicki staraliśmy się w tych warunkach, w jakich przyszło nam nauczać, uzbroić Państwa w maksimum wiedzy praktycznej i teoretycznej w służbie najpiękniejszej ze sztuk, dziele leczenia drugiego człowieka. W tym kontekście pozostaniecie zawsze naszymi dziećmi. Część z Państwa z pewnością wye-migruje, inni zasilą korporację zawodową lekarzy pol-

skich i będzie praktykowało w miastach całej Polski. Niezależnie od drogi, jaką wybieriecie jedno jest pewne – musicie doskonalić się w swojej profesji. Ciągłe dążenie do perfekcjonizmu zawodowego i dobrze pojęty krytycyzm w odniesieniu do własnych umiejętności powinny cechować Państwa do końca Waszej aktywności zawodowej. Zamierzamy dalej pomagać Państwu w uszlachetnianiu wykształcenia. Czekają już bogata oferta kursów doskonalących, których organizatorami są Studium Szkolenia Podyplomowego naszego Wydziału, Polskie Towarzystwo Stomatologiczne (którego Prezydent w osobie prof. Marka Ziętka jest Państwa nauczycielem) i Dolnośląska Izba Lekarska. Zapewniam Państwa, że warto się specjalizować, że każdy z Państwa musi mieć swojego Mistrza i Nauczyciela.

Zachowajcie we wdzięcznej pamięci klatki z pięcioletniego seansu filmowego pod nazwą studia. Dane było Państwu studiować w pięknym europejskim mieście. Pamiętajcie o światłocieniach Parku Szczytnickiego podczas randki, magicznej atmosferze Ostrowa Tumskiego, urodzie budynku Collegium Anatomicum. Trzeba pamiętać o zdanym egzaminie z farmakologii i pierwszym usuniętym samodzielnie zębie. To wszystko zdarzyło się naprawdę, tu we Wrocławiu. Głęboko prawdziwa jest sentencja łacińska *lucundum est meminisse laborum actorum* (przyjemnie wspomina się zakończone prace). Macie na czym budować, nadchodzący czas należy do Państwa. Musicie być wdzięczni wszystkim, dzięki którym to się dokonało, a w szczególności rodzicom. Tylko Państwo i Państwa rodzice wiecie ile tak naprawdę kosztowała ta edukacja. Absolutnie nie można zmarnować tego wysiłku.

To wyjątkowe święto niech będzie pretekstem do jeszcze jednej podpowiedzi dotyczącej Państwa przyszłości.

Bardzo lubię słowa Georga Bernarda Shawa: „Ludzie, którzy osiągnęli coś na tym świecie, to ci, którzy, nie znajdując sprzyjających warunków do działania, sami je tworzą”. Myślę, że im więcej ludzi, szczególnie w tym kraju, wpisze te słowa jako swoje motto, będzie z pewnością globalnie lepiej. Skończyliście elitarne studia, chcę wierzyć, że jesteście elitą intelektualną tego narodu. Zmieniajcie otaczające Was byty, jest to najlepszy czas kreacji. Skonfrontujcie Waszą wiedzę i umiejętności z kolegami z Europy, wybudujcie piękne praktyki stomatologiczne, bądźcie wytrawnymi ortodontami, protetykami, chirurgami stomatologicznymi, zostańcie za dekadę profesorami. Przywróćcie nowy wymiar polskiemu patriotyzmowi. Potrzebny nam jest prawdziwy etos pracy, ponieważ jak powiedział Maksym Gorki: „Gdy praca jest przyjemnością, życie jest szczęściem, ale gdy jest tylko obowiązkiem, życie staje się niewolą”. Życie w prawdzie, bo prawda istnieje, to kłamstwa są wymyślone. Potrzebujemy Państwa w przywracaniu i umacnianiu bieli naszych fartuchów. Człowiek ma bowiem dwa wolne skrzydła, aby latać: rozum i wolę. Jedno musi dążyć do prawdy, drugie ku dobru.

Carl Jaspers powiedział: „Być człowiekiem to dążyć do nieustannego przerastania siebie”.

Theodore Roosevelt stwierdził: „W życiu, podobnie jak w futbolu, zasada jest prosta: twardo do przodu”, a Robert Kennedy: „Tylko ci, którzy nie boją się wielkich klęsk, mogą odnieść wielkie zwycięstwa”. To Horacy napisał: *Sapere aude* (odważ się być mądrym).

Pamiętajcie jednak o absolutnej prawdzie sformułowanej przez Teodora Billrotha: „Tylko dobry człowiek, może być dobrym lekarzem”, słowach Stefana Garczyńskiego: „Jestem tyle wart, ile warta jest ulga, którą potrafię nieść i radość, którą potrafię sprawić”, a także o stomatologicznym wynurzeniu Otto von Bismarcka: „Życie jest jak umiejętne wyrwanie zęba. Cały czas myślisz, że to najważniejsze dopiero przyjdzie, gdy nagle spostrzeżesz, że już po wszystkim”. Arystoteles stwierdził: „Jeden lekarz jest rzemieślnikiem, drugi artystą, a trzeci znawcą tej sztuki”. Życzę Państwu, aby jak najwięcej z Was osiągnęło ów drugi i trzeci stopień wtajemniczenia, gdyż dla Państwa poczucie spełnienia i mierzająca przewagę nad niegodziwcami szermującymi hasłem „pokaż lekarzu co masz w garażu”.

Zostawiam Was Koledzy, bo od dzisiaj nimi jesteście, z wielką dawką dobrego natchnienia i energii zawartej w wierszu Edwarda Stachury:

Wędrownką życie jest człowieka;

Idzie wciąż,

Dalej wciąż,

Dokąd? Skąd?

Dokąd! Skąd!

Jak zjawia senna życie jest człowieka;

Zjawia się,

Dotknąć chcesz,

Lecz ucieka?

Lecz ucieka!

To nic! To nic! To nic!

Dopóki sił

Jednak iść! Przecież iść!

Będę iść!

To nic! To nic! To nic!

Dopóki sił,

Będę szedł! Będę biegł!

Nie dam się!

Wędrownką jedną życie jest człowieka;

Idzie tam,

Idzie tu,

Brak mu tchu?

Brak mu tchu!

Jak chmura zwiewna życie jest człowieka!

Płynie wwyż,

Płynie w niż!

Śmierć go czeka?

Śmierć go czeka!

To nic! To nic! To nic!

Dopóki sił!

Jednak iść! Przecież iść!

Będę iść!

To nic! To nic! To nic!

Dopóki sił,

Będę szedł! Będę biegł!

Nie dam się!

Wystąpienie prof. dr. hab. Wojciecha Witkiewicza – laureata nagrody Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola za integrację środowiska akademickiego (Aula Leopoldyna, 15 listopada 2007 r.)

Magnificencjo, Panie Rektorze Rektorów i Przewodniczący Kolegium, Magnificencje Panowie Rektorzy, Eminencjo Księżę Kardynale, Ekscelecje Biskupi, Panie Wiceprzewodniczący PAN, Czcigodni Doktorzy Honoris Causa, Dostojni Laureaci Nagrody Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola, Panie Wojewodo, Panie Marszałku, Panie Prezydencie, Dostojni Goście, Drodzy Przyjaciele

Pragnę wyrazić moją głęboką wdzięczność za ten wielki zaszczyt, jakim obdarza mnie dzisiaj Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola. Dziękuję Jego Magnificencji Rektorowi Rektorów oraz całemu Kolegium za tę prestiżową nagrodę.

Przyjmuję to wyróżnienie jako nagrodę dla wszystkich moich współpracowników i zespołów ludzkich, z którymi dane mi było przez ponad 40 lat współpracować.

Serdecznie dziękuję księdzu profesorowi Józefowi Paterowi, wybitnemu uczonemu, historykowi, byłemu rektorowi Papieskiego Wydziału Teologicznego za wygłoszoną laudację. Przebija w niej wielka uprzejmość i życzliwość w dostrzeganiu tylko pozytywów i pominięcie moich braków i niedociągnięć.

Wrocławskie i opolskie środowisko akademickie to potężny potencjał intelektualny, a integracja tych środowisk to siła niewyobrażalna. Chciałbym przytoczyć tylko kilka przykładów wynikających z tej integracji.

Pierwszym przykładem niech będzie bardzo ważna decyzja rektorów wrocławskich uczelni podjęta w latach 60. w sprawie zwalczania gruźlicy i chorób przewodu pokarmowego u studentów i pracowników nauki.

Jest tu wśród nas pan minister dr Jerzy Woźniak, z którym wspólnie tworzyliśmy cały system i strukturę akademickiej służby zdrowia. Było to wzorcowe rozwiązanie problemu w tym czasie. W wyniku zmian i restrukturyzacji akademicka służba zdrowia przestała

istnieć. Z praktyki dnia codziennego i specyfiki naszych zawodów wiem, że istnieje konieczność poprawy sytuacji zdrowotnej naszego środowiska. Nagroda dzisiaj zobowiązuje mnie do działań w tym kierunku.

Drugim przykładem może być kultura studencka. Dzięki jednoznacznej postawie władz uczelni wrocławskich i środowiska akademickiego powstał we Wrocławiu czołowy ośrodek kultury studenckiej z teatrem Kalambur. Na sali są obecni Halina i Bogdan Litwińcowie – animatorzy tego zjawiska.

Kolejnym osiągnięciem ze współpracy środowisk naukowych były i są wspólne prace naukowe z zakresu medycyny wykonywane przez pracowników Akademii Medycznej, Uniwersytetu Wrocławskiego, Politechniki Wrocławskiej, Uniwersytetu Przyrodniczego, Polskiej Akademii Nauk.

Dzięki pracom i badaniom prowadzonym przez prof. Andrzeja Górskiego – wiceprezesa PAN, byłego dyrektora Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej we Wrocławiu został utworzony we Wrocławiu Ośrodek Terapii Fagowej. Jest jednym z dwóch miejsc na świecie, gdzie zakażenia bakteryjne można leczyć wirusami. Terapia ta budzi wielkie nadzieje i otwiera nowe możliwości, o czym mogłem się przekonać współpracując z profesorem Górskim w leczeniu chorych, dla których nie było już ratunku, za co serdecznie dziękuję.

W procesie integracji środowiska akademickiego, a w szczególności służby zdrowia olbrzymie zasługi ma obecny wśród nas Jego Eminencja Kardynał Henryk Gulbinowicz, za co w imieniu pacjentów i pracowników chciałbym serdecznie podziękować.

Niezaprzeczalne zasługi dla integracji środowiska akademickiego ma prof. Józef Dudek z unikatowym Salonem, gdzie następuje prawdziwa integracja wszystkich środowisk, orientacji politycznych, wyznań, postaw życiowych.

Pragnę jeszcze wspomnieć o jednym niezwykle ważnym wydarzeniu, jakim jest największy międzyuczelniany program badawczy w ramach Unii Europejskiej – Gospodarka Innowacyjna 2007–2013, na realizację którego w dniu wczorajszym została podpisana umowa. Dzięki integracji Polskiej Akademii Nauk, Politechniki Wrocławskiej, Uniwersytetu Wrocławskiego, Akademii Medycznej, Akademii Wychowania Fizycznego i Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu będzie realizowany program prac pod nazwą WROVASC.

To tylko niektóre przykłady, jaką potęgą może być Wrocław i Opole, jeśli potrafimy zintegrować potencjały naukowe i intelektualne naszych środowisk.

W tym miejscu chciałbym podziękować raz jeszcze panu prof. Andrzejowi Górskiemu wiceprezesowi PAN, rektorom: prof. Tadeuszowi Lutemu, prof. Leszkowi Pacholskiemu, prof. Michałowi Mazurkiewiczowi, prof. Tadeuszowi Koszczycowi, prof. Bogusławowi Fiedorowi; prorektorom: prof. Tadeuszowi Więckowskiemu, prof. Mirosławowi Millerowi, prof. Tadeuszowi Szulcowi, prof. Henrykowi Góreckiemu, Romualdowi Będzińskiemu.

Dziękuję serdecznie rektorowi mojej uczelni – Akademii Medycznej, panu prof. Ryszardowi Andrzejakowi i dziekanowi mojego Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego prof. Tomaszowi Konopce.

Panie i Panowie

Tak niedawno, ale już prawie 40 lat temu w tej przepięknej Auli Leopoldyna, w imieniu absolwentów żegnałem naszych Nauczycieli w obecności Rodziców w jakże podniosłym i radosnym wtedy nastroju.

Dziś z perspektywy czasu i lekarskiego doświadczenia trudno nie zgodzić się ze stwierdzeniem zawartym w myśli C.F. von Weizsackera, że „największym błędem, jaki kiedykolwiek popełniłaby ludzkość, byłoby wierzyć i twierdzić, że nauka jest całą prawdą, ale wszyscy, którzy nie odnosiliby się do nauki z pełną wiarą, popełnialiby taki sam wielki błąd”.

Teraz, na naszych oczach przed medycyną otwierają się perspektywy wręcz nieograniczone, dotąd niespotykane. Jesteśmy świadkami i uczestnikami największego z możliwych przełomów, przełomu na skalę do tej pory niewyobrażalną. Nauka stanęła oto przed najtrudniejszymi z możliwych wyborów, które dotyczą najgłębszych wartości etycznych i moralnych, które wymykają się spod obowiązujących do tej pory definicji prawnych i praktyk obyczajowych. Co więcej, wyborów, które niebezpiecznie blisko zbliżają się do sfery samego *sacrum*.

Poszukiwać należy więc i prawdy, i tajemnicy. Dramat rozumu polega bowiem na tym, że ulega on złudzeniom. W odniesieniu nawet do samej nauki, a zwłaszcza do medycyny, nauka wie, czym jest, ale nie zawsze wie, czym być powinna. I dlatego prawdy zawarte w Encyklikach Ojca Świętego – *Fides et Ratio* oraz *Veritatis Splendor* chcącemu myśleć człowiekowi stawiają drogowskazy sumienia, właśnie na rozdrożach rozumu i wiary.

Badania kliniczne, w odróżnieniu od innych nauk przyrodniczych, np. fizyki czy chemii, cechują trzy czynniki: niepewność, nieokreśloność i zmienność. Do niedawna w klinicznym ustalaniu diagnozy chodziliśmy po omacku. Nauka i technologia sprawiają, że dziś przestrzeń sztuki w medycynie klinicznej coraz bardziej się zawęża.

Proszę sobie wyobrazić, co by się działo, gdyby nie było biologicznej różnorodności między ludźmi. Medycyna kliniczna stałaby się „czystą nauką” – podobnie jak fizyka i chemia. I dlatego w medycynie klinicznej nie wystarczy intelektualista o encyklopedycznej wiedzy. Współczesne natomiast pojęcie „sztuki” w medycynie wyraża umiejętność intuicyjnego wykorzystania

wiedzy medycznej, technologii oraz klinicznego doświadczenia w praktyce lekarskiej.

My wszyscy w nauce, a także w życiu tęsknimy za sensem i ładem. To też idea rozwoju dla samego tylko rozwoju – to potencjalne wielkie zagrożenie – to już nie tylko brak sensu – bezsens, ale antysens. Katastroficznym przykładem rozwoju dla samego rozwoju w medycynie – jest niszczące życie organizmu namnażanie się komórek rakowych.

Czesław Miłosz zapytuje „Na czym więc dziś oprzeć wiarę w sens”. Niektórzy poszukują go w wymiarze transcedentalnym, metafizycznym. Nie ma jednak postępu bez nauki. Nauka to szukanie prawdy. A Edyta Stein – wrocławianka, Święta, powiedziała:

„Kto szuka prawdy – ten szuka Boga
Choćby nawet o tym nie wiedział
Choćby nawet w Niego nie wierzył.”

Magnificencjo, Dostojni Goście, Panie i Panowie

Proszę pozwolić mi złożyć gorące podziękowanie Jego Magnificencji Rektorowi Rektorów prof. Tadeuszowi Lutemu i całemu Kolegium Rektorów oraz mojemu promotorowi księdzu prof. Józefowi Paterowi za uhonorowanie mnie tą zaszczytną nagrodą.

I już na koniec niech mi wolno będzie w tej podniesłej chwili podziękować moim najbliższym, 92-letniej mamie oraz siostrze, żonie, córkom i synowi – za to, że we wszystkich trudnych chwilach byli zawsze ze mną. Bez ich codziennej troski, bez bezgranicznego oddania i partnerskiej wyrozumiałości nie mógłbym wszystkich swoich sił poświęcić ciągłym zmaganiom na szlakach mej medycznej przygody. To im właśnie, a także gronu moich najbliższych współpracowników, którzy nigdy mnie nie zawiedli gorąco dziękuję, że na tej drodze pełnej dramatycznych zmagani i nieoczekiwanych wyzwań byli zawsze ze mną.

Szczególnie gorąco i serdecznie dziękuję Jego Eminencji Księdzu Kardynałowi Henrykowi Gulbinowiczowi za to, że w najtrudniejszych chwilach mego życia zawsze mogłem liczyć na Jego pomoc i wsparcie.

Dziękuję wszystkim Państwu za uświetnienie swoją obecnością tej uroczystości.

Światowy Kongres Stomatologiczny w Dubaju

Rokrocznie członkowie Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego biorą udział w światowym kongresie Międzynarodowej Federacji Dentystycznej FDI. Za każdym razem kongres jest organizowany w innym kraju. Bierze w nim udział 5–8 tys. dentystów z całego świata. Tegoroczny odbył się w dniach 22–26 października 2007 r. w Dubaju, po raz pierwszy w kraju arabskim.

Centrum Kongresowe w Dubaju

Organizacja kongresu była bardzo dobra – mówi prezydent PTS prof. Marek Ziętek – Międzynarodowa Federacja Dentystyczna i bezpośredni organizator, czyli Towarzystwo Dentystyczne Zjednoczonych Emiratów Arabskich poważnie zaangażowały się w organizację tego wyjątkowo dużego wydarzenia w świecie medycznym. Organizatorzy zapewнили wszystkim uczestnikom wizy wjazdowe do Emiratów. Dubaj dysponuje przepięknym centrum kongresowym, które może pomieścić nawet 10 tysięcy osób.

Polska delegacja podczas Ceremonii Otwarcia Kongresu

Ceremonia otwarcia, w moim odczuciu, a byłem już na kilku takich imprezach, miała nieco niższą rangę od wcześniej organizowanych. Tradycją dotychczas-

wych uroczystości była prezentacja delegacji wszystkich krajów. Był to bardzo miły akcent. Nie wiem, dlaczego w tym roku z tego zrezygnowano. Zaskoczeniem, nie tylko dla nas Polaków, było rozpoczęcie tej ceremonii modlitwą islamską. Na kongresie o charakterze naukowym i zawodowym tak nie powinno być, niezależnie od wyznawanej wiary. Z tego powodu w kuluarach dało się odczuć pewien niesmak. Sama część artystyczna była poświęcona kulturze arabskiej, co wzbudziło zachwyt widzów. Podczas uroczystości odbyło się również przekazanie władzy. Dotychczasowa prezydent Międzynarodowej Federacji Dentystycznej pani Michele Aerden przekazała insygnia władzy swojemu następcy z Kanady – dr. Burtonowi Conrod, który został wybrany na tę funkcję. Dwa dni wcześniej odbył się bowiem światowy parlament dentystyczny, którego jestem członkiem. Delegatem z Polski była dr Hanna Nowak-Malinowska – sekretarz generalny PTS. Liczba delegatów zależy od liczby członków organizacji. Członkami FDI są dwie organizacje – Izba Lekarska i Polskie Towarzystwo Stomatologiczne. Razem tworzymy Polski Komitet Narodowy FDI i dysponujemy sześcioma miejscami w parlamencie. Ponieważ wyjazd do Dubaju i akredytacja była kosztowna, postanowiliśmy, że tylko dwie osoby będą reprezentowały nasz kraj.

W Dubaju braliśmy udział w dyskusjach panelowych. Byliśmy także na obradach Europejskiej Sekcji FDI, tzw. ERO, gdzie uczestniczyliśmy w dyskusjach poświęconych głównie udziałowi kobiet w życiu zawodowym. Polska jest jednym z niewielu krajów świata, gdzie większość lekarzy dentystów stanowią właśnie kobiety. Kobiety w innych krajach nie tyle są dyskryminowane, co mają inne obowiązki związane z rodziną, wychowaniem dzieci, problemy z kondycją fizyczną związaną z wykonywaniem tego zawodu, czy wreszcie z chorobami kręgosłupa. Część merytorycz-

na była bardzo bogata. Wiele sesji poświęcono protezycie, periodontologii i chirurgii stomatologicznej. Osobiście brałem udział w obradach sekcji periodontologicznej i jak to zwykle bywa na kongresach i tym razem przedstawiono wieloletnie doświadczenia, które stają się standardem w naszym postępowaniu. Przykładowo potwierdzono korzystną rolę stosowania implantów w utrzymaniu wysokości kości wyrostka zębodołowego, stosowania niechirurgicznego leczenia chorób przyzębia, ograniczonego stosowania antybiotykoterapii itd. Mieliśmy swój „kamyczek” w tych obradach. Naszym reprezentantem w sesji werbalnej był doc. Bartłomiej Loster, samodzielny pracownik IS Uniwersytetu Jagiellońskiego, który przedstawił bardzo interesujące, wręcz odkrywcze doniesienia dotyczące przerostu błony śluzowej spowodowane zakażeniem bakterią *Helicobacter pylori*. Jego wystąpienie zostało przyjęte bardzo ciepło i z dużym zainteresowaniem. Już sam fakt zakwalifikowania do tej prezentacji jest dużym sukcesem. Niewielu osobom z Polski takie wystąpienia zostały przyznane. Rokrocznie staramy się mieć swój polski akcent na kongresie.

Tegoroczny czterodniowy pobyt na kongresie był bardzo owocny i twórczy. Był okazją do odnowienia kontaktów. Spotkaliśmy się z kolegami z Niemiec i Czech, z którymi utrzymujemy dobre kontakty. Bardzo miło wypadło spotkanie z kolegami z Portugalii, u których w maju gościliśmy na ich zjeździe. Ocenialiśmy, z perspektywy czasu zjazd, który odbył się pół roku wcześniej w Portimao. Rozmawialiśmy o następnym zjeździe, który odbędzie się w Brukseli. W przyszłym roku kongres FDI odbędzie się natomiast w Sztokholmie. Tym samym po wielu latach krążenia po świecie kongres na krótko wróci do Europy. W związku z tym przypuszczalnie wiele osób z Polski weźmie w nim udział. Być może Polska będzie reprezentowana przez pełną sześcioosobową delegację. Mamy ambitny plan zorganizowania kongresu w Polsce. Już w tej chwili podczas rozmów kuliarnych staramy się prowadzić lobbying mówiący o naszej gotowości i chęci zorganizowania we Wrocławiu Światowego Kongresu FDI po roku 2012. Liczymy

mimo wszystko na to, że na Euro zostanie przygotowana cała infrastruktura, która z powodzeniem może być wykorzystana na potrzeby takiej imprezy. Wówczas nasza sytuacja będzie zdecydowanie lepsza. Przylot do Wrocławia i ugoszczenie w jednym czasie 5 czy 10 tysięcy dentystów nie będzie problemem.

Zjednoczone Emiraty Arabskie to bardzo ciekawy i bogaty kraj. Nie widać tam biedy, slumsów, żebrzących i źle ubranych ludzi, klasycznej biedoty, którą spotyka się często w innych krajach. Wszyscy byliśmy przygotowani na to, że będą tam zaskakująco wysokie ceny. Owszem, są one wysokie, jeżeli chodzi o hotele czy dobre restauracje, ale w przeciętnych restauracjach łącznie z „fastfoodami” i barami, są to ceny porównywalne do tych w Polsce. Podobnie jest w sklepach. Ceny taksówek natomiast są niższe niż u nas – litr benzyny w przeliczeniu kosztuje tylko złotówkę. Dubaj jest centrum handlowym i turystycznym z plażami, hotelami, a nawet halą narciarską, w której przy zewnętrznej temperaturze ponad 40 stopni ciepła można korzystać z uroków zimy. Między ekskluzywnymi hotelami stworzono Wenecję, po której pływa się gondolami. To trochę bajkowy krajobraz z odrobiną Disneylandu. Na ulicach spotyka się wiele kobiet ubranych po europejsku. Obowiązkowym językiem jest język angielski.

Prezydent PTS na tle plakatu kongresowego

Co dla mnie było najbardziej szokującym obrazem? W pierwszym dniu kongresu spotkałem grupę dentystek ze Zjednoczonych Emiratów Arabskich z absolutnie zakrytymi twarzami, wszystkie rozmawiały przez telefony komórkowe. Dla mnie był to niesamowity obraz zderzenia nowoczesnej cywilizacji z tradycyjną kulturą arabską.

Refleksje prof. Marka Ziętka z pobytu na światowym kongresie Federacji Dentystycznej FDI spisał Adam Zadrzywiski

Sprawozdanie z VI Konferencji Naukowo-Szkoleniowej DENTAMED we Wrocławiu

W dniach 16–17 listopada 2007 r. w Hali Sportowej AWF we Wrocławiu odbyła się VI Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Oddziału Dolnośląskiego PTS „Praktyczne aspekty nowoczesnej stomatologii”. Konferencja była połączona z uroczystością zakończenia Obchodów Roku „Jubileuszu 60-lecia Uniwersyteckiej Stomatologii w powojennym Wrocławiu”, którego główne obchody odbyły się w kwietniu 2007 r. w Auli Leopoldyńskiej Uniwersytetu Wrocławskiego z udziałem władz Akademii Medycznej na czele z JM Rektorem prof. dr hab. Ryszardem Andrzejakiem.

Otwarcie konferencji – od lewej dr Danuta Nowakowska, prof. Marek Ziętek, Grażyna Grabowska

Patronat honorowy objął prof. dr hab. Marek Ziętek – prezydent Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego, który otworzył konferencję wraz z dr n. med. Danutą Nowakowską – prezesem Oddziału Dolnośląskiego PTS oraz panią Grażyną Grabowską – prezesem Zarządu Targów w Krakowie. Program konferencji został merytorycznie przygotowany i opracowany przez Komitet Naukowy pod przewodnictwem dr hab. Haliny Panek, prof. nadzw. i dr hab. Tomasza Konopki, prof. nadzw.

Część naukową sesji rozpoczął dziekan Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego AM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu dr hab. Tomasz Konopka, prof. nadzw., który w referacie wprowadzającym przedstawił wybrane osiągnięcia naukowe wrocławskiej szkoły stomatologicznej w latach 1947–2007. Wrocław od samego początku należał do przodujących ośrodków naukowych w kraju. Słynął nazwiskami luminarzy stomatologii w osobach profesorów: Tadeusza Szczęsnego Owińskiego, Ignacego Pietrzyckiego, Henryka Górczyńskiego, Noemi Wigdorowicz-Makowerowej, Stanisława Potoczka, Adama Masztalerza, Bogumiła Płonki i wielu innych. Do najważniejszych kierunków badań wrocławskiej

szkoły stomatologicznej należą: biochemia śliny, fluor w zapobieganiu próchnicy zębów, powstawanie i leczenie zaburzeń czynnościowych układu stomatognatycznego, postępowanie protetyczne w przypadku bezzębna, diagnostyka ortodontyczna oraz leczenie z wykorzystaniem stałych aparatów ortodontycznych, chirurgia onkologiczna i ortognatyczna. W latach 1947–2007 obroniono 175 dysertacji doktorskich oraz 20 habilitacji z zakresu stomatologii.

Dziekan Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego dr hab. Tomasz Konopka prof. nadzw. wygłasza referat wprowadzający

Gościem specjalnym Oddziału Dolnośląskiego PTS był prof. dr hab. Tadeusz Bączkowski z Akademii Medycznej w Warszawie, który zapoznał zebranych z technikami wycisków anatomicznych i czynnościowych w protetycznym leczeniu bezzębnych pacjentów. Następnie referaty wygłosili: dr hab. Jan Wnukiewicz, prof. nadzw. („Prolifracja nabłonka błony śluzowej jamy ustnej”), dr n. med. Beata Kawala („Współczesne kierunki w nowoczesnej ortodoncji”), dr n. med. Beata Wilk-Sieczak („Adaptacja dzieci poniżej 3 roku życia do leczenia dentystycznego”),

dr n. med. Marzena Dominiak („Metody postępowania w leczeniu ubytków wierzchołkowo-brzeżnych wyrostka zębodołowego”), a na koniec referat dotyczący metod diagnostycznych będących kluczem do pozytywnego leczenia protetycznego wygłosiła dr hab. Halina Panek, prof. nadzw.

Odpoczynek w Spiżu po wyczerpującym dniu wykładów i prezentacji

W drugim dniu konferencji odbyła się sesja edukacyjna firmy GlaxoSmithKline Consumer Healthcare dla lekarzy dentystów pod patronatem Oddziału Dolnośląskiego PTS pt. „Słowa, które leczą, czyli sztuka porozumiewania się z pacjentem”. Uczestnicy sesji mogli zapoznać się z metodami adaptacji dzieci w gabinecie stomatologicznym, psychicznymi aspektami współpracy lekarza dentysty z pacjentem

oraz poradami, jak radzić sobie z trudnym pacjentem i współpracownikiem, a także dlaczego warto mieć zadowolonego pacjenta.

Podsumowania obrad i zakończenia obchodów 60-lecia Uniwersyteckiej Stomatologii we Wrocławiu dokonały dr n. med. Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska oraz dr n. med. Danuta Nowakowska.

Tradycyjnie konferencji towarzyszyły VI już Dolnośląskie Targi Stomatologiczne DENTAMED, organizowane przez firmę „Targi w Krakowie”, a po raz trzeci podczas Targów zorganizowano Wrocławski Mityng Profilaktyczno-Ergonomiczny dla Higienistek i Asystentek Stomatologicznych. W tym dniu w ramach Targów odbyły się liczne prezentacje i szkolenia firm, poświęcone różnym aspektom wykonywania zawodu stomatologa i technika dentystrycznego. Producenci i dystrybutorzy sprzętu, urządzeń i materiałów dla stomatologii mogli spotkać się bezpośrednio z odbiorcami i poznać oczekiwania oraz opinie swoich klientów. Targom towarzyszyła również bogata oferta edukacyjna w formie podręczników i czasopism stomatologicznych.

Po wyczerpujących wykładach i udziale w Targach wystawcy i uczestnicy konferencji spotkali się w Spiżu przy dobrym jedzeniu i muzyce.

Sekretarz Oddziału
Dolnośląskiego PTS
dr n. med.
Honorata Krawczykowska

Prezes Oddziału
Dolnośląskiego PTS
dr n. med.
Danuta Nowakowska

fot. A. Zadrzywlski

Staż w Tübingen

Po doskonałym repetytorium okulistyki, które odbyliśmy w trakcie 105. posiedzenia DOG (Niemieckiego Towarzystwa Okulistycznego) w Berlinie udaliśmy się na staż naukowy do Kliniki Okulistyki Eberhard-Karls-Universität do Tübingen w Niemczech na zaproszenie zastępcy kierownika kliniki – prof. Salvatore Grisantiego. Tübingen jest małym miasteczkiem nad rzeką Neckar, którego większość mieszkańców jest zatrudnionych przez Uniwersytet. Studiują i pracują tu młodzi ludzie z całego świata. Miasteczko jest położone w dolinie rzeki i na otaczających wzgórzach.

Klinika Okulistyki mieści się w starym gmachu, przypominającym klinikę wrocławską. W budynku znajdują się 4 oddziały (w tym 1 opieki ambulatoryjnej), a przychodnie obejmują też sutereny, gdzie znajduje się wiele pracowni diagnostycznych i biblioteka. W wiekowym budynku zadziwia nowoczesny blok operacyjny z 4 salami operacyjnymi, z pełną automatyką i siecią komputerową, dostępną w każdym miejscu w klinice, w tym również na każdej z sal operacyjnych. Taka moderni-

zacja przydałaby się również we Wrocławiu... Z gmachem kliniki sąsiaduje budynek mieszczący laboratoria naukowe tylko do użytku dla kliniki okulistyki, zawierające m.in. zwierzyńiec, sale z hodowlami komórkowymi, mikroskopem elektronowym, doświadczalną salę operacyjną z mikroskopem okulistycznym.

W czasie długich godzin spędzonych na salach operacyjnych i w laboratorium prowadziłyśmy dyskusje naukowe na temat najnowszych możliwości diagnostycznych i terapeutycznych w leczeniu starczej degeneracji plamki, schorzenia, jak dotychczas niepoddającego się w większości przypadków wyleczeniu i prowadzącego do ślepoty widzenia centralnego. W erze odkrycia inhibitorów anty-VEGF otwierają się nowe szanse leczenia przyczyny jednej z najczęstszych chorób oczu w krajach rozwiniętych.

Hanna Zając-Pytrus¹ i Dorota Szumny^{1,2}

¹ Katedra i Klinika Okulistyki AM we Wrocławiu

² Katedra i Zakład Farmakologii AM we Wrocławiu

Efektywnie i efektownie, czyli Chór Kameralny Akademii Medycznej

W listopadzie i grudniu po raz kolejny przekonaliśmy się, że nasza ciężka praca przynosi efekty. Podczas prób, warsztatów doskonaliliśmy śpiewanie: technikę i interpretację. Czasem do znudzenia ćwiczyliśmy jeden utwór, a nawet jeden fragment. To wszystko było jednak bardzo potrzebne. Świadczą o tym wydarzenia minionych miesięcy, które pokazują wielkie zaangażowanie członków zespołu, i które pokrótce postaram się przybliżyć.

25.10.2007 r. Wraz z Chórem Akademii Muzycznej „Feichtinum”, Chórem Kameralnym Politechniki Wrocławskiej „Consonanza”, Chórem Żeńskim „Puellae Cantantes” oraz Orkiestrą Symfoniczną Akademii Muzycznej wystąpiliśmy na koncercie z okazji Zjazdu Rektorów Uczelni Europejskich. Śpiewaliśmy: „Demeter” i „Veni Creator” K. Szymanowskiego oraz „Schicksalslied” J. Brahmsa. Koncert odbył się w kościele św. Marii Magdaleny. Dyrygował Jacek Kasprzyk.

9–11.11.2007 r. W ten piękny, jesienny weekend wyjechaliśmy na warsztaty do Sobótki. Po raz pierwszy pojechała z nami również Izabela Polakowska, która została asystentką dyrygenta i prowadziła próby dla dziewczyn. Ćwiczyliśmy ciężko, zarówno razem jak i indywidualnie – na emisji głosu prowadzonej dzień i „noc” przez dyrygentkę. Stworzyliśmy wspólnie naprawdę piękne rzeczy, i tak jak na naszych oczach jesień przeistaczała się w zimę, tak nuty zapisane na pięciolinii przeradzały się w piękną i uczuciową muzykę.

21.11.2007 r. Został wybrany nowy Zarząd Chóru w składzie: Magdalena Lipska – prezes, Diana Kopeček – wiceprezes, Dagmara Grenik – skarbnik, Izabela Polakowska – asystent dyrygenta, Krzysztof Dynia – przedstawiciel bibliotekarzy w Zarządzie, Joanna Gątkowska, Katarzyna Stodolska. Serdecznie gratulujemy nowym władzom, życzymy wielu sukcesów.

30.11.2007 r. Odbyły się Chóralne Andrzejki w siedzibie przy ulicy Wojciecha z Brudzewa. Na imprezie obowiązywały różnego rodzaju stroje, od

więźnia po dziecko z lizakiem. Każdy przyniósł coś dobrego do jedzenia i picia. Przy dźwiękach naszej ulubionej muzyki odbyły się tańce oraz wróżby. Pierwsza cyganka wróżyła z wosku, druga z serca z imionami, trzecia natomiast czytała przyszłość z mózgu... Wróżba z butami wskazała również parę andrzejkową. Wszyscy bawiliśmy się wspaniale.

7.12.2007 r. Wystąpiliśmy na Festiwalu Barbórkowym w Auli Leopoldyna. Po raz pierwszy śpiewali z nami młodzi chórzyści, którzy spisali się na medal. Utwory przygotowywaliśmy na warsztatach i wielu próbach, były to: „Modlitwa do Bogurodzicy”, „Moja piosnka”, „Skylark”, „Night and Day”, „Nothing’s gonna change”, „Whitness”, „Prsi prsi” i „Wieniki”. Koncert możemy zaliczyć do bardzo udanych, publiczność była zachwycona.

Cieszymy się z kolejnych sukcesów, ponieważ dają nam siłę na przyszłe dni. Wykonywanie muzyki nie stało się dla nas rutyną. Przygotowania do każdego kolejnego występu są tak samo pasjonujące, jakby były przygotowaniem do pierwszego. Młodzi chórzyści przyjęci w tym roku akademickim do chóru rozwijają się z zadziwiającą prędkością. Coraz bardziej zachwycają się muzyką chóralną, czują, że dobrze jest uczestniczyć w wartościowych przedsięwzięciach. Po pierwszym wspólnym koncercie podczas Festiwalu Barbórkowego mieli okazję do zaprezentowania chóru, a także wysłuchania innych wrocławskich zespołów.

Przed nami kolejne wydarzenia: **19.12.2007 r.** odbędzie się Wigilia Chóralna, **20.01.2008 r.** – koncert kolęd w Kościele oo. Franciszkanów na Karłowicach, **23.01.2008 r.** – koncert charytatywny w sali Oratorium Marianum Uniwersytetu Wrocławskiego.

Zapraszamy serdecznie na nasze występy. A na Święta Bożego Narodzenia życzymy Państwu spokoju, rodzinnej atmosfery pełnej ciepła i radości, a także więcej chwil relaksu i wytchnienia w Nowym Roku 2008.

Magdalena Lipska

Informacja

Od maja 2007 roku dwumiesięcznik **Advances in Clinical and Experimental Medicine** jest umieszczony w Dolnośląskiej Bibliotece Cyfrowej. Stronę czasopisma odwiedziło w tym czasie ponad 13 000 osób.

Uczestnikami Konsorcjum DBC (Dolnośląskiej Biblioteki Cyfrowej) są: Akademia Ekonomiczna, Akademia Medyczna, Akademia Muzyczna, Akademia Sztuk Pięknych, Akademia Wychowania Fizycznego, Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna, Papieski Wydział Teologiczny, Politechnika Wrocławska (koordynator), Uniwersytet Przyrodniczy, Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych im. Generała Tadeusza Kościuszki, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Kolegium Karkonoskie, Politechnika Opolska, Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu.

40. ROCZNICA PIERWSZEGO PRZESZCZEPU LUDZKIEGO SERCA

3 grudnia 2007 r. minęło 40 lat od czasu, kiedy 45-letni wówczas chirurg z Groote Schuur Hospital w Kapsztadzie (Republika Południowej Afryki) – prof. Christian Barnard wszczepił 55-letniemu kupcowi L. Washkanskiemu serce 24-letniej dziewczyny, która zginęła w wypadku. Prof. Barnard, gdy zobaczył otwartą klatkę piersiową bez serca, zdał sobie sprawę z niezwykłości tego wydarzenia. Będąc świadom swojego sukcesu, którym zapisał się trwale w dziejach medycyny, podkreślał zasługi także innych osób. Technikę przeszczepu przekazał profesorowi jego mistrz Norman Shumway, który perfekcyjnie wykonywał przeszczepy serca u psów. Do wykonania tego typu operacji było przygotowanych kilka ekip, to Barnard jednak uczynił pierwszy krok w tym kierunku. W ciągu 40 lat zagadnienie to przeszło swoją ewolucję. Przeciw przeszczepom serca podnosili głos lekarze, jak również teologowie i etycy. Serce uważano bowiem za podstawowy narząd, który porusza się jako pierwszy, a ostatni umiera (*primum movens et ultimum moriens*). Uważano je za główną siedzibę duszy, tożsamości, uczuć człowieka. Zgon oznaczał wówczas zatrzymanie czynności serca, a nie tylko ustanie funkcji jednego ustroju, ale śmierć innych narządów, które mogą jeszcze przez jakiś czas zachowywać funkcje biologiczne. Mózgu nie da się zastąpić sztuczną aparaturą, jak w przypadku serca czy czynności oddychania. Profesor Barnard był świadomy tych trudności. Dał temu wyraz m.in. 16 maja 1997 r. w czasie Międzynarodowego Sympozjum zorganizowanego przez Polską Akademię Medycyny w Warszawie „Medycyna u progu XXI stulecia”. Brało w nim udział również wielu gości zagranicznych.

Profesorowie (od lewej): Christian N. Barnard, sir James Black i Jan Kostrzewski podczas obrad IX Międzynarodowego Sympozjum „Medycyna u progu XXI wieku”, zorganizowanego przez Polską Akademię Medycyny w Warszawie w 1997 r.

Profesor Barnard, który potrafił operować godzinami, a jego ręce poruszały się tak, jakby grał na fortepianie, w wieku 65 lat, gdy był u szczytu sławy, musiał odłożyć

skalpel z powodu sztywnienia i obrzęku rąk. Z działalności naukowej nie wycofał się jednak do końca życia. Na wspomnianym sympozjum wygłosił w języku angielskim płomienny wykład „Przeszłość, teraźniejszość i przyszłość operacji przeszczepiania serca”. Profesor Barnard potraktował operację serca jako przełom techniczny, który stał się możliwy dzięki pracom Aleksisa Carrel’a, laureata Nagrody Nobla w 1912 r. (prace nad szwem naczyniowym i transplantacją) oraz wynalazkowi urządzenia do krążenia pozaustrojowego. Stwierdził, że „celem medycyny nie jest naprawdę przedłużanie życia, lecz właśnie poprawa jego jakości. W przyszłości chirurgia transplantacyjna stanie przed dwoma głównymi przeszkodami. Pierwszą jest proces odrzucenia przeszczepu, drugą niedostatek dawców”. Dowód na to, że problemy te są nadal aktualne stanowi odczytany we wrześniu br. w kościołach list biskupów w sprawie przeszczepienia narządów. Księża biskupi, powołując się na słowa Jana Pawła II z Encykliki *Evangelium Vitae*, zaznaczyli, że na szczególne uznanie zasługuje oddawanie organów zgodne z wymogami etyki w celu ratowania zdrowia, a nawet życia chorym pozbawionym niekiedy wszelkiej nadziei. (...) W sposób szczególny apelujemy do ludzi mediów, aby w poczuciu odpowiedzialności współtworzyli właściwy klimat sprzyjający lepszemu rozumieniu tych trudnych spraw”.

Warto przytoczyć również zdanie obecnego ordynariusza Archidiecezji Wrocławskiej Arcybiskupa Mariana Gołębiewskiego – „popieram sprawę, aby uspokoić sumienie ludzkie i złamać te upory, które spowodowały psychologiczne spory, jakie powstały wśród ludzi, którzy słuchali o aferze handlowania narządami”.

Problem obrósł od czasu pierwszej transplantacji dokonanej przez prof. Barnarda zarówno literaturą fachową, jak i pewnymi nieodzownymi implikacjami filozoficzno-etycznymi.

Warto o tym przypomnieć – z okazji 40 lat, jakie minęły od wykonania pierwszego na świecie przeszczepu ludzkiego serca i 85. rocznicy urodzin prof. Barnarda.

Zbigniew Domosławski

Wykorzystano informacje zawarte w:

1. Barnard Ch.N. Past, present und future of cardiac transplantation Medycyna u progu XXI wieku pod red. K. Imielińskiego – Polska Akademia Medycyny, Warszawa 1997, 17–18.
2. Barnard Ch.N. Przeszłość, teraźniejszość i przyszłość operacji przeszczepiania serca. Ibidem, 269–275.
3. Chirurg – Christian Barnard 1922–2001 autor ABo wg Curiere della Sera z 3 września 2001.
4. Jaroszek J.: Czas śmierci – a czas przeszczepu. Służba Zdrowia z 8 lutego 1987 nr 6/2039, 1–2.
5. Transplantologia – ratujmy życie. Z ks. bp Edwardem Janiakiem i prof. Wojciechem Witkiewiczem rozmawia Arkadiusz Cichoń/ Nowe Życie 2007 r. XXIV/10/399, 4–6.

100-lecie (1907–2007) odkrycia reguły izometrii przez prof. Antoniego Cieszyńskiego

W tym roku minęło 100 lat od odkrycia „reguły izometrii” przez Antoniego Cieszyńskiego, wówczas pierwszego asystenta Zahnärztlichen Institut der K. Ludwig-Maximilians – Universität zu München. W 1905 r. na tym uniwersytecie uzyskał dyplom lekarza denty, a w 1907 r. opublikował po raz pierwszy zasadę izometrii „le principe d'isometrie” „Isometrie regel” „Rule of Isometry”, znacznie wcześniej niż Wilhelm Dieck (!). Antoni Cieszyński wybitny stomatolog zmuszony był wielokrotnie występować w obronie pierwszeństwa swych podstawowych odkryć nie tylko w dziedzinie radiologii. Dając w swych publikacjach świadectwo prawdy historycznej, prof. Antoni Cieszyński wniósł znaczący wkład w dzieło utrwalenia zasad etyki naukowej i dobrych zwyczajów w nauce. Zagadnienie etyki pisarstwa naukowego w publikacjach w obronie pierwszeństwa myśli naukowej poruszył A. Cieszyński w artykule w 1924 r. w „The Dental Cosmos”, w którym dowodził swych praw do autorstwa reguły izometrii oraz wielu istotnych szczegółów dotyczących techniki wykonywania wewnątrz- i zewnątrzustnych zdjęć rentgenowskich. I o tym w 60-lecie uniwersyteckiej stomatologii polskiej we Wrocławiu, będącej kontynuacją lwowskiej szkoły A. Cieszyńskiego, musimy pamiętać i przypominać, że, niestety, Wilhelm Dieck popełnił plagiat.

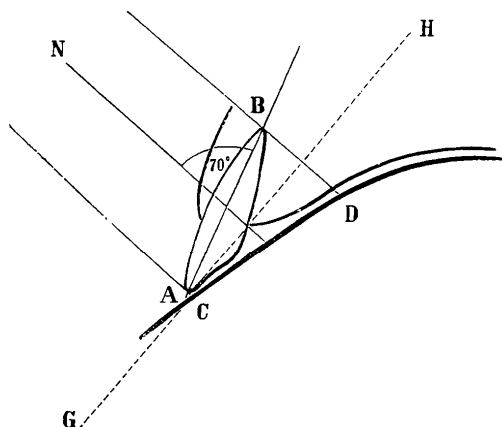
Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska

PS. Gorąco dziękuję prof. dr. n. med. Tomaszowi Cieszyńskiemu za udostępnienie pracy Ojca z 1907 r.

Über die Einstellung der Röntgenröhre bei Zahnaufnahmen. Neue Hilfsapparate zur genauen und leichten Einstellung der Röntgenröhre mit speziellem Hinweis auf ihre Vorteile bei Zahnaufnahmen.

Von Zahnarzt A. Cieszyński, I. Assistenten am Zahnärztlichen Institut der K. Ludwig-Maximilians-Universität zu München.

Fig. IV.

Gaumen flach, $AB = CD$ (Zahnlänge = Schattenlänge) α wird spitzer als bei normaler Höhe des Gaumens (wo $\alpha = 75^\circ$). (Vergl. Fig. VIII Fall b.)

Correspondenz-Blatt für Zahnärzte.

Ein vierteljährlicher Bericht

über die

Neuesten Erfahrungen und Erfindungen

der

Zahnheilkunde und Zahntechnik.

Sechsunndreissigster Jahrgang.

Herausgegeben von C. Ash & Sons.

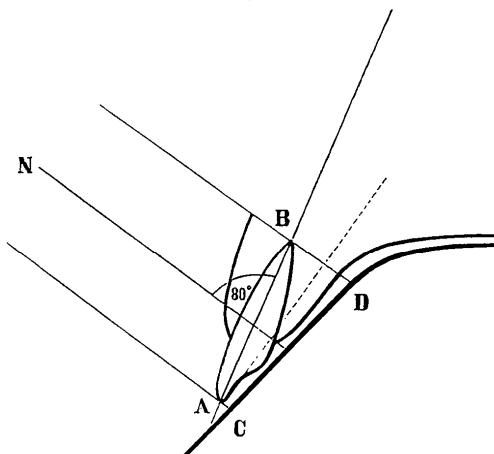
London, Liverpool, Manchester, Paris, Berlin, Hamburg, Frankfurt a. M.
Wien, Budapest, Stockholm, Christiania, Kopenhagen, St. Petersburg,
Moskau, Amsterdam, New-York, Mailand, Constantinopel.

BERLIN.

Verlag von C. Ash & Sons.

1907.

Fig. V.

Gaumen hoch. $AB = CD$. α wird grösser als bei normaler Höhe des Gaumens. (Vergl. Fig. VIII Fall c.)

Listy

AKADEMIA MEDYCZNA WE WROCŁAWIU

50-367 Wrocław ul. Pasteura 1

Tel. 784-10-02 784-00-06, Fax (71) 784-00-07

FE-844/2007

Wrocław, 27.11.2007 r.

Szanowny Pan
dr Bogusław Jankowski
Przewodnicząca Komisji Zakładowej
NSZZ SOLIDARNOŚĆ '80
Akademii Medycznej

W odpowiedzi na pismo nr L.dz. 221/KZ'S'80/02 w sprawie możliwych podwyżek osób zatrudnionych w Akademii Medycznej informuję, iż kwota zwiększenia otrzymana z Ministerstwa Zdrowia nie pozwala na podwyżki plac w odniesieniu do wszystkich grup zawodowych naszej Uczelni.

Jednocześnie informuję, iż władze Uczelni podjęły dodatkowe działania w Ministerstwie Zdrowia zmierzające do uzyskania w jak najszybszym terminie dodatkowych środków finansowych tj o **2 180 tys. zł**, gdyż Akademia Medyczna we Wrocławiu jako **jedyna** z uczelni medycznych ma zdecydowanie zmniejszoną dotację dydaktyczną w stosunku do 2005 roku.

Zgodnie z art. 12 ustawy o finansach publicznych (Dz.U.2005. nr 249 poz. 2104 z późniejszymi zmianami) wskazującym na jawność i przejrzystość finansów publicznych Uczelnia zwróciła się również do Ministerstwa Zdrowia o szczegółowe wyjaśnienia w przedmiotowej sprawie ze względu na fakt, iż zmniejszenie dotacji dydaktycznej w roku 2007 spowoduje poważne konsekwencje w roku 2008 i w latach następnych hamując zdecydowanie rozwój Uczelni w tym również podwyżki plac.

Ponadto informuję, iż w ostatnim okresie podejmowane były indywidualne decyzje w zakresie osób najniższej zarabiających w poszczególnych grupach stanowisk, a wynikające ze zwiększonych zakresów obowiązków.

Z pozowaniem

REKTOR
Akademii Medycznej we Wrocławiu
prof. dr hab. Ryszard Andrzejak

POLSKIE TOWARZYSTWO MEDYCYN ŚRODOWISKOWEJ

JM
prof. dr hab. Ryszard Andrzejak
Rektor
Akademii Medycznej im Piastów Śląskich
Ul Pasteura 1
50-367 Wrocław

Wrocław 15 listopada 2007

Wielce Szanowny Panie Rektorze

W imieniu Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Medycyny Środowiskowej, oraz Komitetu Naukowego i Organizacyjnego VIII Krajowej Konferencji PTMS pragniemy serdecznie podziękować Jego Magnificencji za uhonorowanie Konferencji osobistym udziałem oraz pomoc Akademii w jej organizacji. Wierzymy, że pomoc ta przyczyni się do dalszego rozwoju i umacniania tej dziedziny wiedzy tak bardzo obecnie aktualnej i społecznie potrzebnej. Liczymy na dalsze zacieśnienie współpracy między Jego Magnificencją i Akademią Medyczną im Piastów Śląskich a Towarzystwem

Konferencja przebiegała w nastroju wielce interesujących wykładów oraz przyjaznych i merytorycznych dyskusji, między uczestnikami specjalistami z różnych ośrodków krajowych oraz gośćmi zagranicznymi, reprezentującymi m.in. Światową Organizację Zdrowia Europejską Agencję Środowiska Ministerstwo Środowiska z Niemiec oraz organizację pozarządową działającą w dziedzinie zdrowia środowiskowego z Norwegii i Niemiec. Dorobek Konferencji zostanie utrwalony w publikacjach w Medycynie Środowiskowej – czasopiśmie wydawanym przez nasze Towarzystwo

Zyczymy Jego Magnificencji zachowanie w zyciowej pamięci wyników Konferencji i miłych koleżeńskich chwil wspólnie spędzonych z uczestnikami Konferencji oraz dalszych osiągnięć naukowych i dydaktycznych tak Jego Magnificencji osobiście jak i Akademii Medycznej kierowanej przez Jego Magnificencję

Z nadzieją na dalszą współpracę
W imieniu Organizatorów

Krzysztof Pawlas

Dr hab. Krystyna Pawlas, prof. naw.
Prezes Polskiego Towarzystwa Medycyny Środowiskowej
Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego Konferencji

KRASP

www.krasp.org.pl

Konferencja
Rektorów
Akademickich
Szkół
Polskich

Przewodniczący:
prof. dr hab. inż. Tadeusz Luty
Politechnika Wrocławska
www.pwr.wroc.pl

Biurowisko KRASP:
Wybrzeże Wyspiańskiego 27
50-370 Wrocław
tel. 071 320 29 60
fax. 071 320 32 22
krasp@pwr.wroc.pl

Sprawy międzynarodowe:
ul. Straszewskiego 27
31-113 Kraków
tel/fax. 012 421 82 90
biuro@krasp.uj.edu.pl

Dokument nr 50/IV
Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich

**Uchwała Prezydium KRASP
z dnia 20 października 2007 r.
w sprawie powołania Komitetu Dobrych Praktyk w Uczelniach
Akademickich**

W związku z przyjęciem przez Zgromadzenie Plenarne KRASP Kodeksu „Dobre praktyki w szkołach wyższych” Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich przyjmuje następujące ustalenia:

1. W ramach Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich działa Komitet Dobrych Praktyk w Uczelniach Akademickich.
2. Komitet przedstawia i rozpatruje wnioski w sprawie ulepszenia treści Kodeksu oraz w sprawach jego naruszania. Komitet może zwracać się do uczelni z prośbą o przedstawienie informacji dotyczących stosowania reguł Kodeksu, a także przedstawiać zainteresowanym uczelniom oraz organom KRASP opinie i wnioski w tych sprawach.
3. W skład Komitetu wchodzić będą rektorzy w liczbie 3-5. Pracami Komitetu kieruje jego przewodniczący.
4. Przewodniczący oraz członkowie Komitetu są powoływani przez Prezydium KRASP na okres kadencji władz KRASP.
5. Prezydium KRASP określi szczegółowe zasady i tryb pracy Komitetu.

Przewodniczący KRASP
Tadeusz Luty
prof. dr hab. inż. Tadeusz Luty

KRASP

www.krasp.org.pl

Konferencja
Rektorów
Akademickich
Szkół
Polskich

Przewodniczący:
prof. dr hab. inż. Tadeusz Luty
Politechnika Wrocławska
www.pwr.wroc.pl

Biurowisko KRASP:
Wybrzeże Wyspiańskiego 27
50-370 Wrocław
tel. 071 320 29 60
fax. 071 320 32 22
krasp@pwr.wroc.pl

Sprawy międzynarodowe:
ul. Straszewskiego 27
31-113 Kraków
tel/fax. 012 421 82 90
biuro@krasp.uj.edu.pl

Dokument nr 55/IV
Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich

**Stanowisko Zgromadzenia Plenarnego KRASP
z dnia 22 listopada 2007 r.
w sprawie aktywizacji działań na rzecz wspierania rozwoju
i doskonalenia jakości kształcenia doktorantów**

Znaczące upowszechnienie studiów doktoranckich w Polsce, jakie nastąpiło w ostatnich latach, nie znajduje odzwierciedlenia w odpowiednich działaniach wszystkich ogniw mających wpływ na aktywizację, unowocześnianie i wspieranie tej ważnej formy kształcenia.

Zgromadzenie Plenarne Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich zwraca się do Rządu, Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Państwowej Komisji Akredytacyjnej, Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych, Krajowej Reprezentacji Doktorantów z apelem o podjęcie – wspólnie z uczelniami akademickimi i instytucjami badawczymi kształcącymi młodych naukowców - wzmożonych działań na rzecz objęcia szerszą opieką tej formy kształcenia i nadania jej właściwej rangi. Oczekujemy, że studia doktoranckie staną się ważnym obszarem działań Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a także istotnym ogniwem strategii rozwoju szkół wyższych i jednostek badawczych.

Należy stworzyć najdodolniejszej młodzieży niezbędne warunki rozwoju i godne warunki materialne w polskich placówkach naukowych. Wyjazd najdodolniejszej młodzieży do zagranicznych placówek naukowych i uczelni służy rozwojowi ich kariery, zaś emigracja jest niepowetowaną stratą dla Polski.

Za niezbędne uważamy wprowadzenie zmian legislacyjnych ułatwiających tworzenie i funkcjonowanie interdyscyplinarnych studiów doktoranckich oraz internacjonalizację procesu kształcenia młodych naukowców. Konieczne jest też wsparcie finansowe nowych inicjatyw w zakresie kształcenia doktorantów oraz przeznaczenie dodatkowych środków na badania i poprawę bazy naukowej szkół wyższych oraz poprawę sytuacji materialnej doktorantów.

Przewodniczący KRASP
Tadeusz Luty
prof. dr hab. inż. Tadeusz Luty

KOLEGIUM REKTORÓW

Uczelni
Wrocławia
i Opolakadencja
2005
2008

R/004/2704/2007

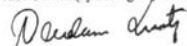
Wrocław, dnia 19 października 2007 r.

Uchwała
Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola
w sprawie ustanowienia w budżecie miasta dotacji na remonty
obiektów zabytkowych będących własnością osób publiczno-
prywatnych

podjęta na posiedzeniu w dniu 16 października 2007 r.

Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola w wyniku przeprowadzonej dyskusji stwierdziło konieczność ustanowienia w budżecie miasta dotacji na remonty obiektów zabytkowych będących własnością osób publiczno-prywatnych.

Przewodniczący Kolegium Rektorów

Prof. zw. dr hab. inż. Tadeusz Luty
Rektor Politechniki Wrocławskiej

Politechnika Wrocławska • Wybrzeże Wyspiańskiego 27 • 50-370 Wrocław
tel. 071 320 22 17 • fax 071 328 65 65 • jmr@pwr.wroc.pl • www.uczelnie.wroc.pl

KOLEGIUM REKTORÓW

Uczelni
Wrocławia
i Opolakadencja
2005
2008

R/004/2703/2007

Wrocław, 20 listopada 2007 r.

Szanowny Pan
Dr Rafał Dutkiewicz
Prezydent Wrocławia

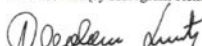
Szanowny Panie Prezydencie,

Ośmielony przychylnością Pana Prezydenta i Władz Miasta Wrocławia dla działań podejmowanych przez środowisko akademickie naszego regionu, w imieniu Kolegium Rektorów Wrocławia i Opola przekazuję do uprzejmej wiadomości tekst Uchwały KRUWiO podjętej na posiedzeniu 16 października br. w sprawie ustanowienia w budżecie miasta dotacji na remonty obiektów zabytkowych będących własnością osób publiczno-prywatnych.

Ufam, że stanowisko rektorów – członków Kolegium pozwoli wypracować wspólne z Miastem priorytety w zakresie rewitalizacji obiektów zabytkowych, które przyniosą obopólne efekty dla następnych pokoleń mieszkańców i studentów.

Z wyrazami szacunku,

Przewodniczący Kolegium Rektorów

Prof. zw. dr hab. inż. Tadeusz Luty
Rektor Politechniki Wrocławskiej

Do wiadomości:

1. Rektorzy-Członkowie KRUWiO.

Politechnika Wrocławska • Wybrzeże Wyspiańskiego 27 • 50-370 Wrocław
tel. 071 320 22 17 • fax 071 328 65 65 • jmr@pwr.wroc.pl • www.uczelnie.wroc.pl

KOLEGIUM REKTORÓW

Uczelni
Wrocławia
i Opolakadencja
2005
2008

R/004/2702/2007

Wrocław, 20 listopada 2007 r.

Szanowna Pani
Barbara Zdrojewska
Przewodnicząca Rady Miasta Wrocławia

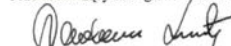
Szanowna Pani Przewodnicząca,

Ośmielony przychylnością Pani Przewodniczącej i Władz Miasta Wrocławia dla działań podejmowanych przez środowisko akademickie naszego regionu, w imieniu Kolegium Rektorów Wrocławia i Opola przekazuję do uprzejmej wiadomości tekst Uchwały KRUWiO podjętej na posiedzeniu 16 października br. w sprawie ustanowienia w budżecie miasta dotacji na remonty obiektów zabytkowych będących własnością osób publiczno-prywatnych.

Ufam, że stanowisko rektorów – członków Kolegium pozwoli wypracować wspólne z Miastem priorytety w zakresie rewitalizacji obiektów zabytkowych, które przyniosą obopólne efekty dla następnych pokoleń mieszkańców i studentów.

Z wyrazami szacunku,

Przewodniczący Kolegium Rektorów

Prof. zw. dr hab. inż. Tadeusz Luty
Rektor Politechniki Wrocławskiej

Do wiadomości:

1. Rektorzy-Członkowie KRUWiO.

Politechnika Wrocławska • Wybrzeże Wyspiańskiego 27 • 50-370 Wrocław
tel. 071 320 22 17 • fax 071 328 65 65 • jmr@pwr.wroc.pl • www.uczelnie.wroc.pl

MINISTERSTWO ZDROWIA

Departament

Nauki i Szkolnictwa Wyższego

MZ-NSK-102-12739-3/ML/07

Warszawa, dn. 10.12.2007 r.

Jego Magnificencja

Prof. dr hab. Ryszard Andrzejak
Rektor Akademii Medycznej
ul. Pasteura 1
50-367 Wrocław

Departament Nauki i Szkolnictwa Wyższego uprzejmie informuje, że na podstawie rozporządzenia z dnia 16 sierpnia 2006 roku Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłacania stypendium ministra za osiągnięcia w nauce oraz stypendium ministra za wybitne osiągnięcia sportowe - Minister Zdrowia, Ewa Kopacz przyznała „Stypendium ministra za osiągnięcia w nauce” w roku akademickim 2007/2008 następującym studentom:

1. Katarzyna Majewska
2. Monika Mielcarek
3. Anna Wolff
4. Paweł Krukowski

Kwota stypendium wynosi 1.028,66 złotych miesięcznie.

W załączeniu przekazujemy dyplomy dla studentów i prosimy o przyjęcie gratulacji, zarówno dla Uczelni, jak i wyróżnionych stypendystów.

Jednocześnie informujemy, że wniosek o stypendium dla p. Agnieszki Matuszewskiej pozostał bez rozpatrzenia z uwagi na fakt, że jest ona na studiach trzeciego stopnia a zatem powyższe rozporządzenie jej nie dotyczy (podstawa prawna Art. 2 ust. 1 pkt. 20 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym D.U. nr. 164 poz. 1365 z późn. zm.)

Paweł Krukowski
Departament Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Wrocław

Wrocław, 5 grudnia 2007 r.

*Pan z nieba i z łona Ojca przychodzi,
oto się z Maryi dziś Jezus rodzi.
Łaski przynosi temu, kto prosi,
odpuszcza grzechy, daje pociechy.
(Słowa koledy)*

*Magnificencjo,
Szanowny Panie Rękotrze,*

Wraz z narodzeniem Syna Bożego zajaśniała światu nadzieja na nowe Życie. Bóg stając się człowiekiem przywrócił wszystkim ludziom utraconą w raju godność dzieci Bożych. Tą właśnie nadzieją jesteśmy zbawieni. Prawdziwą, wielką nadzieją człowieka, która przetrwa wszelkie zawody, może być tylko Bóg – Bóg, który nas umiłowal i wciąż nas miłuje «aż do końca», do ostatecznego «wykonało się!» (por. J 13, 1; 19, 30). Kogo dotyka miłość, ten zaczyna intuicyjnie pojmować, czym właściwie jest «życie». Zaczyna przeczuwać, co znaczy słowo nadziei, które napotkaliśmy w obrzędzie Chrztu: od wiary oczekuje «życia wiecznego» – prawdziwego życia, które całkowicie i bez zagrożeń, w całej pełni, po prostu jest życiem (Benedykt XVI, encyklika „Spe Salvi” nr 27).

Niech światło i ciepło bijące z betlejemskiego żłóbka ogarnie na nowo nasze serca i rozpał nadzieję, która zawieść nie może. Skoro Bóg jest Emmanuel – Bogiem z nami – nie zwycięży nas zło, nawet gdy jest ono widoczne w naszej codzienności.

Życze, by Boże Dziecię darzyło zdrowiem, pomagało pokonywać współczesne niebezpieczeństwa i ciemności zła. Niech pomnaża siły i swoją ręką błogosławi, abyśmy sami stawiali się coraz pilniejszymi uczniami Chrystusa i do Jego szkoły przyprowadzali nowych uczniów.

† Ignacy Dec
Biskup Świdnicki

Świdnica, Boże Narodzenie 2007

Szanowny Pan
Rafał Jurkowlaniec
Wojewoda Dolnośląski
Dolnośląski Urząd Wojewódzki

Szanowny Panie Wojewodo!

Uprzejmie proszę o przyjęcie serdecznych gratulacji z okazji Pana powołania przez Prezesa Rady Ministrów na urząd Wojewody Dolnośląskiego.

Pozwolę sobie wyrazić nadzieję, że w pracach kierowanej przez Pana Wojewodę administracji trudne i wymagające szybkich działań naprawczych problemy służby zdrowia znajdą swoje poczesne miejsce i będą traktowane z należytą im powagą.

W imieniu własnym, Senatu i całej społeczności akademickiej wrocławskiej Akademii Medycznej chcę wyrazić przekonanie, że w opracowywanych planach rozwoju regionu, w działaniach mających na celu poprawę stanu opieki zdrowotnej obywateli Dolnego Śląska, a także wzrost poziomu nauki i szkolnictwa wyższego zostanie uwzględniona rola spełniana przez naszą uczelnię oraz dostrzeżone znaczenie budowy Centrum Klinicznego Akademii Medycznej przy ul. Borowskiej dla przyszłości i pomyślności całego makroregionu.

Już teraz pozwolę sobie wstępnie serdecznie zaprosić Pana Wojewodę na uroczystość otwarcia w dniu 21 stycznia 2008 r. I etapu finansowanej z budżetu państwa inwestycji wieloletniej p.n. Centrum Kliniczne Akademii Medycznej, które mieści się przy ul. Borowskiej 213 we Wrocławiu.

Ze swej strony pragnę zapewnić, że w rozwiązywaniu problemów służby zdrowia, nauki i kształcenia może Pan Wojewoda liczyć na pomoc i życzliwe wsparcie uczelni, którą kieruję.

Sądzę, że jedynie konstruktywna współpraca daje szansę na pomyślne załatwienie wielu spraw w interesie i dla dobra mieszkańców województwa, pozwoli sprostać rosnącym aspiracjom i oczekiwaniom społeczeństwa, zapewni skuteczne podejmowanie trudnych decyzji, które muszą uwzględniać finansowe możliwości Państwa. Na taką dobrą współpracę z Panem Wojewodą mam nadzieję.

Serdecznie życzę Panu Wojewodzie wielu sukcesów w pracy na tym ważnym i odpowiedzialnym stanowisku, zrozumienia i poparcia dla podejmowanych decyzji ze strony współpracowników, dobrego dialogu ze społeczeństwem, konsekwencji i wytrwałości w dążeniu do obranych celów, w realizacji planów i zamierzeń, satysfakcji z dokonanych, a nade wszystko dobrego zdrowia, szczęścia i radości w życiu osobistym.

Łączę wyrazy poważania

Rektor
prof. dr hab. Ryszard Andrzejak

Sprawozdanie z Warsztatów EAHIL, Kraków 12–15 września 2007 r.

W dniach 12–15 września 2007 r. odbyła się w Krakowie międzynarodowa konferencja Europejskiego Towarzystwa ds. Informacji Medycznej i Bibliotek – European Association for Health Information and Libraries: EAHIL Workshop 2007. EAHIL zrzesza ponad 1000 bibliotekarzy, dokumentalistów, pracowników informacji z bibliotek naukowych i centrów informacji medycznej z ok. 30 krajów europejskich. Organizuje międzynarodowe kongresy (Londyn, Oslo, Bruksela, Barcelona i in.) oraz sympozja połączone z seminariami i praktycznymi szkoleniami, mającymi na celu doskonalenie rozwoju zawodowego bibliotekarzy medycznych, wymianę doświadczeń oraz umacnianie współpracy między europejskimi bibliotekami medycznymi. EAHIL współpracuje m.in. z WHO, IFLA (International Federation of Library Associations), HOPE (European Hospital and Healthcare Federation), LIBER (Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche) oraz Medical Library Association (MLA) w USA.

Tegoroczne spotkanie organizowane przez EAHIL odbyło się pod hasłem: „Pathways to New Roles: The Education, Training and Continuing Development of the Health Library & Information Workforce”, tematem głównym konferencji była więc edukacja, szkolenie i kształcenie ustawiczne w bibliotekach medycznych i centrach informacji medycznej. Było to jednocześnie

już 20. jubileuszowe spotkanie członków stowarzyszenia i pierwsze, którego gospodarzem była Polska. Zaszczęty jego zorganizowania przypadł Bibliotece Medycznej Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego. W tegorocznych warsztatach uczestniczyło 361 osób głównie z Europy, ale także ze Stanów Zjednoczonych, Australii, Kanady, a nawet z Uzbekistanu i Republiki Południowej Afryki. 13 września odbyła się oficjalna ceremonia otwarcia, z wystąpieniami organizatorów konferencji: dyr. Anny Urygi, dr Barbary Niedźwiedzkiej, prof. Krzysztofa Zamorskiego oraz Suzanne Bakker – prezydenta EAHIL i Artura Furtado – przedstawiciela Komisji Europejskiej.

W czasie konferencji odbyły się kursy szkoleniowe, wygłoszono 27 referatów i zaprezentowano 43 plakaty tematyczne. Poruszano w nich zagadnienia z zakresu:

- technologii informatycznych: IT (informacja medyczna i eHealth w UE, technologie informacyjne i komunikacyjne w nowoczesnej bibliotece medycznej, informacje o zdrowiu w środowisku wirtualnym, serwis Desktop jako nowoczesna oferta w bibliotece akademickiej),
- podnoszenia standardów zawodowych bibliotekarzy medycznych (modele kształcenia i doskonalenia bibliotekarzy oraz pracowników informacji na przykładzie doświadczeń Anglii, Rumunii, Finlandii

i Włoch, kompetencje informacyjne w sylabusie akademickim, tworzenie i kierowanie repozytoriami typu open access),

- działań wspomagających (Evidence Based Library and Information Practice, dopasowywanie usług informacyjnych do indywidualnych potrzeb użytkowników, osobisty cyfrowy asystent wspomagający podejmowanie decyzji farmaceutycznych, rozwój kadry bibliotekarskiej poprzez członkostwo w stowarzyszeniach).

Wygłaszane referaty i spotkania stanowiły forum dyskusyjne na temat roli biblioteki jako ośrodka wsparcia intelektualnego i badawczego, potrzebnych form edukacji, które pozwoliłyby pracownikom informacji naukowej sprostać obecnym wymogom systemów zdrowotnych, technicznych i edukacyjnych. W referatach omówiono różnorodność ról, jakie odgrywają bibliotekarze i pracownicy informacji naukowej, w szczególności jako nauczyciele kompetencji informacyjnych, osoby wspierające badania naukowe, specjaliści IT, infobrokerzy, redaktorzy, menadżerowie. Wystąpienia stworzyły okazję do dyskusji na temat dzisiejszych wymagań stawianych profesji bibliotekarza medycznego, pokazały przykłady najlepszych praktyk edukacyjnych na świecie i w Europie, sposoby promocji w lokalnych środowiskach. Uczestnicy otrzymali praktyczne wskazówki na temat efektywnych metod szkoleniowych i współczesnych technik i narzędzi informacyjnych.

W ramach warsztatów uczestnikom konferencji zaoferowano 9 zróżnicowanych tematycznie kursów szkoleniowych, dotyczących m.in.: bibliotekarstwa opartego na dowodach, pomiaru i analizy aktywności bibliotecznej, metod statystycznych, serwisów Weblogs i Mashups, technik i metod edukacyjnych z zakresu kompetencji informacyjnych, narzędzi do przeszukiwania Internetu oraz ułatwiających szybki i łatwy dostęp do zasobów bibliotecznych (<http://www.bm.cm-uj.krakow.pl/eahil/cec.php>).

Pracownicy Biblioteki AM we Wrocławiu uczestniczący w konferencji wzięli udział w trzech z proponowanych warsztatów.

Szkolenie na temat wyszukiwania informacji naukowych w Internecie *I didn't Know that Exists – Internet Search Tools for the Biomedical Librarian* prowadził dr Friedhelm Rump – dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Weterynaryjnego w Hanowerze. Dr F. Rump przedstawił możliwości wyszukiwawcze najbardziej znanych przeglądarek internetowych i tych mniej znanych, ale użytecznych ze względu na swoje dodatkowe możliwości techniczne. Przedstawił ogólnodostępne naukowe serwisy internetowe i ich praktyczne wykorzystanie przy wyszukiwaniu informacji medycznej.

Zaprezentował przydatne ustawienia dla podstawowych przeglądarek internetowych w celu lepszego ich wykorzystania w codziennej pracy. Na zakończenie każdy z uczestników otrzymał płytę CD z materiałem szkoleniowym, który nie sposób było zawrzeć w trakcie

czterogodzinnego kursu, a który niewątpliwie zasługuje na szersze poznanie.

Szkolenie *Make Your Own Library Toolbar* prowadzone było przez Guus van den Brekel'a i Dorien Kieft-Wondergem z Centralnej Biblioteki Uniwersytetu Medycznego w Groningen w Holandii. Okazało się ono bardzo przydatnym rozszerzeniem wcześniejszych warsztatów. Uczestnicy mieli możliwość stworzenia własnego narzędzia wyszukiwawczego dla podstawowych przeglądarek internetowych: Internet Explorer'a i Firefox'a. Prowadzący, korzystając z internetowego kreatora na stronie <http://www.conduit.com>, omówili zasady tworzenia dobrego narzędzia wyszukiwawczego, które spełniałoby oczekiwania zarówno pracowników, jak i mogłoby być pomocne dla studentów i kadry naukowej. Przedstawiono różne wersje pasków narzędzi dostępne w portalach oraz wyjaśniono zasady posługiwania się nimi. Dzięki szkoleniu udało się zbudować prosty toolbar naszej Biblioteki, zawierający linki do wszystkich ważniejszych serwisów internetowych dostarczanych przez Bibliotekę, umożliwiające szybkie przeszukiwanie polskich i zagranicznych wyszukiwarek internetowych, dający możliwość prenumeraty kanałów RSS, a także szybkiego przełączania się między często używanymi przez pracowników stronami internetowymi. Powstały toolbar można na bieżąco aktualizować i dostosowywać do potrzeb (aktualna wersja narzędzia do ściągnięcia znajduje się na stronie: <http://mainlibraryofwroclawmedicaluniversity.ourtoolbar.com/>).

Warsztaty na temat *Using the MeSH Translation Maintenance System* były prowadzone przez 2 wykładowców z National Library of Medicine w Bethesda w USA – Jacques-Lynne Schuman (specjalista ds. informacji naukowej) oraz Stuarta J. Nelsona (dyrektor NLM). Uczestniczące w nich 28 osoby z różnych bibliotek i centrów informacji medycznej, z Polski i innych państw Europy, miały okazję wysłuchać wykładu na temat tworzenia nowych, corocznych wydań MeSH i procesu kontrolowania opracowania tezaursusa. Zestawianie terminów deskryptorów w hierarchicznej strukturze pozwala na poszukiwania na różnych poziomach szczegółowości. Istnieją tłumaczenia MeSH, mające ułatwiać korzystanie użytkownikom nieanglojęzycznym. Jednakże tłumacze MeSH napotykają na trudności przy wprowadzaniu do słownika swoich danych, zatwierdzaniu i aktualizacji przetłumaczonych terminów. NLM stworzył i rozwinął koncepcję słownika, stanowiącego bazę danych dla tłumaczeń – *MeSH Translation Maintenance System* (MTMS). Korzystanie z systemu umożliwia nieetatowym tłumaczom kontrolę, uzupełnienie i weryfikację tłumaczeń. Warsztaty pokazały, jaka jest struktura MeSH, jak wprowadzać i wdrażać tłumaczy do pracy w MTMS oraz wyposażać ich w narzędzia do utrzymania autorskich wersji tłumaczenia MeSH do MTMS. Warsztaty obejmowały ćwiczenia praktyczne i umożliwiły wymianę opinii i doświadczeń na temat tłumaczenia haseł MeSH (<http://www.nlm.nih.gov/mesh>).

15 września – ostatni dzień warsztatów – był dniem podsumowań oraz przyznania nagród za najlepsze wystąpienia i postery. Nagrodę za najlepszą prezentację otrzymał Wouter Schallier z Belgii – *Information Literacy in Academic Curricula – A Case Study of Integration at the Biomedical Faculties of K. U. Leuven University*, a za najlepszy plakat: Jarmila Potomkova, Vladimir Mijal i Dagmar Koukalova – *Teaching Evidence-Based Medicine to Undergraduate Medical Students: Information Specialist as Multi-Professional Team Members*. Ostatni dzień był również okazją do zaprezentowania filmów reklamowych kolejnych konferencji EAHIL: Helsinki, Finlandia 2008 (*Towards a New Information Space*

Innovations and Renovations) i Dublin, Irlandia 2009. Warsztaty oficjalnie zamknięto z nadzieją, że zaowocują w przyszłości poprawą standardów pracy i jakości świadczonych usług.

Warsztaty EAHIL – Kraków 2007 można ocenić jako bardzo udane i dobrze przygotowane zarówno pod względem organizacyjnym, jak i merytorycznym. Tematyka pozwoliła nam określić miejsce, w którym obecnie znajdujemy się jako biblioteka uczelni medycznej i jednocześnie wytyczyć określony plan działania na przyszłość.

Jarosław Dybała, Maria Karkosch, Karolina Grzywacz
(Biblioteka AM)

Z prac Senatu

26 listopada 2007 r. odbyło się kolejne, 25. w obecnej kadencji, posiedzenie Senatu Akademii Medycznej we Wrocławiu.

- JM Rektor prof. dr hab. Ryszard Andrzejak wręczył nominacje na stanowisko profesora nadzwyczajnego profesorom: Tadeuszowi Doboszowi, Andrzejowi Dorobiszowi, Krzysztofowi Grabowskiemu, Markowi Jutelowi i Maciejowi Siewińskiemu.
- Senat podjął uchwałę w sprawie powołania z dniem 1 marca 2008 r. dr hab. Marty Misiuk-Hojło na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Katedrze i Klinice Okulistyki Akademii Medycznej we Wrocławiu.
- Senat podjął uchwałę w sprawie powołania z dniem 1 stycznia 2008 r. dr. hab. Marka Bochni, prof. nadzw. na kierownika Zakładu Otolaryngologii Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego Akademii Medycznej we Wrocławiu.
- Senat podjął uchwałę wyrażającą zgodę na zatrudnienie z dniem 1 grudnia 2007 r. dr. hab. Sławomira Suchockiego na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Zakładzie Położnictwa Katedry Ginekologii i Położnictwa Wydziału Zdrowia Publicznego Akademii Medycznej we Wrocławiu na podstawie umowy o pracę.
- Senat podjął uchwałę wyrażającą zgodę na rozwiązanie z dniem 30 listopada 2007 r. stosunku pracy z dr. Markiem Pochwałowskim, adiunktem II Katedry i Kliniki Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii Akademii Medycznej we Wrocławiu, zatrudnionym na podstawie mianowania.
- Senat podjął uchwałę wyrażającą zgodę na zmianę nazwy prodziekana Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego Akademii Medycznej we Wrocławiu z: „Prodziekan ds. Ogólnych i Studenckich” na: „Prodziekan ds. Naukowych”.
- Senat podjął uchwałę w sprawie utworzenia Akademickiego Centrum Diabetologii w strukturze Akademickiego Szpitala Klinicznego na bazie Kliniki Angiologii, Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii oraz Kliniki Małoinwazyjnej i Proktologicznej.
- Senat podjął uchwałę w sprawie utworzenia na terenie Centrum Klinicznego przy ul. Borowskiej we Wrocławiu pełnoprofilowego uczelnianego centrum onkologicznego.
- Senat podjął uchwałę w sprawie utworzenia na Wydziale Zdrowia Publicznego w Katedrze Zdrowia Publicznego Zakładu Alergologii.
- Senat podjął uchwałę w sprawie przemieszczenia Kliniki Angiologii, Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii, Kliniki Chirurgii Naczyniowej, Ogólnej i Transplantacyjnej, I Kliniki Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Endokrynologicznej oraz II Kliniki Chirurgii Ogólnej i Chirurgii Onkologicznej.
- Senat podjął uchwałę w sprawie przeniesienia siedziby Katedry i Zakładu Genetyki do pomieszczeń w budynku „A” Centrum Klinicznego Akademii Medycznej przy ul. Borowskiej 213 we Wrocławiu.
- Senat podjął uchwałę w sprawie przystąpienia Uczelni do tworzonej z inicjatywy Gminy Wrocław spółki Wrocławskie Centrum Badań (EIT+) i objęcie w niej przez Uczelnię udziałów wartości 100 tys. zł.
- Senat podjął uchwałę w sprawie przeznaczenia działek przy ul. Borowskiej we Wrocławiu na budowę Ośrodka Badawczo-Naukowo-Dydaktycznego Dolnośląskiej Farmacji.
- Senat podjął uchwałę w sprawie przeznaczenia działek przy ul. Borowskiej we Wrocławiu na budowę Zintegrowanego Centrum Edukacji i Innowacji Wydziału Farmaceutycznego.
- Senat podjął uchwałę w sprawie zatwierdzenia składu Komisji Konkursowej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko starszego wykładowcy w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Akademii Medycznej we Wrocławiu.
- Senat podjął uchwałę w sprawie przyznania Medalu *Academia Medica Wratislaviensis* dla inż. Włodzimierza Kałdowskiego i Zofii Żakowskiej.

Kalendarium

16–18 listopada po raz dziewiąty odbyło się w Krzyżowej Dolnośląskie Forum Polityczne i Gospodarcze: „Kreatywny Dolny Śląsk ku kreatywnej Europie”. Wykład inauguracyjny wygłosiła była minister rozwoju regionalnego – Grażyna Gęsicka. Gościem honorowym był ambasador Bułgarii w Polsce I. Naydenov, który przedstawił wykład „Bułgaria po roku członkostwa w UE”, a gościem specjalnym Kazimierz Marcinkiewicz, były premier RP. Jego wykład „Jak kreować rozwój regionu w Europie” został bardzo wysoko oceniony przez wszystkich uczestników Forum. Akademię Medyczną reprezentował JM Rektor Ryszard Andrzejak, a w debacie „Ochrona zdrowia na Dolnym Śląsku” uczestniczył prorektor ds. klinicznych – prof. dr hab. Jerzy Rudnicki oraz dyrektor ASK – Piotr Pobrotyn.

17 listopada odbyło się posiedzenie naukowe, zorganizowane przez Oddział Dolnośląsko-Opolski Polskiego Towarzystwa Radiologicznego i Oddział Dolnośląski Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego, pod patronatem JM Rektora prof. dr. hab. Ryszarda Andrzejaka z udziałem prof. Adama Greenspana z Musculoskeletal Radiology Department of Diagnostic Radiology University of California.

30 listopada JM Rektor prof. dr hab. Ryszard Andrzejak wziął udział w posiedzeniu plenarnym sygnatariuszy Dolnośląskiej Rady Przedsiębiorczości i Nauki. Program posiedzenia obejmował m.in.: podpisanie deklaracji członkostwa przez nowo przyjętych sygnatariuszy (prezesa Rady Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT – Czesława Szczegielniaka oraz przewodniczącego Związku Pracodawców Dolnego Śląska – Leszka Karwowskiego), prezentację nowo powstałego klastra „Nutribiomed” oraz projektu „Edison”.

1 grudnia uroczyste obchodzono jubileusz prof. dr. hab. Zenona Szewczyka – wieloletniego kierownika Katedry i Kliniki Nefrologii i Medycyny Transplantacyjnej – wspianego człowieka, lekarza i nauczyciela wielu pokoleń lekarzy.

3 grudnia w Teatrze Polskim we Wrocławiu odbyło się VII Spotkanie Dzieci Wyleczonych z Choroby Nowotworowej, zorganizowane przez Klinikę Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej, Fundację Na Ratunek Dzieciom z Chorobą Nowotworową i pacjentów Kliniki.

ZAPROSZENIE

5 grudnia JM Rektor prof. dr hab. Ryszard Andrzejak uczestniczył w konferencji „System opieki zdrowotnej – ogólnopolskie problemy – regionalna perspektywa”, zorganizowanej przez redakcję miesięcznika „Rynek Zdrowia” i Polskie Towarzystwo Wspierania Przedsiębiorczości.

6 grudnia odbyło się w Warszawie (w Pałacu Kultury i Nauki) uroczyste wręczenie wyróżnienia „Laur Medyczny”, przyznanego przez Wydział Nauk Medycznych Polskiej Akademii Nauk, zespołowi studentów Akademii Medycznej we Wrocławiu – Barbarze Kozie, Marcie Kubinie, Ewie Żygadło – za pracę „Neurologiczne zespoły paranowotworowe”.

5 grudnia w Klinice Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej odbyło się spotkanie małych pacjentów między innymi z: panią Jolantą Kwaśniewską, prof. Janem Miodkiem, mecenasem Krzysztofem Bramorskim. W spotkaniu uczestniczył także JM Rektor prof. dr hab. Ryszard Andrzejak.

6–7 grudnia odbył się IV Kongres Polskiego Towarzystwa Psychogeriatrycznego: „Psychogeriatrya w praktyce ogólnolekarskiej”, zorganizowany przez: Fundację Ochrony Zdrowia Psychicznego, Katedrę i Klinikę Psychiatrii AM we Wrocławiu, Katedrę i Zakład Medycyny Rodzinnej AM we Wrocławiu oraz Sekcję Psychogeriatry i Choroby Alzheimer’a PTP, pod patronatem honorowym JE księdza Henryka Kardynała Gulbinowicza i JM Rektora prof. dr. hab. Ryszarda Andrzejaka.

Miesięcznik informacyjny AM redaguje Kolegium:

mgr inż. Adam Barg, mgr Beata Bejda, prof. dr hab. Zbigniew Domostłowski,
mgr Małgorzata Kuniewska-Kaucz, dr inż. Grażyna Szajerka, prof. dr hab. Wanda Wojtkiewicz-Rok,
dr Igor Wolniakowski, mgr inż. Adam Zadrzywiński, dr Krzysztof Zimmer
Adres redakcji: ul. Chałubińskiego 6a, tel./fax: 7840032. Druk: GRAFIK A-Z. Nakład: 550 egz.

ISSN 1429-5822